

DARBININKAS

XLI NR. 83

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRITIS - NOV. 20, 1956 M.

Administracija GLenmore 2-6916
Redakcija GLenmore 2-7281

10 CENTŲ

Berniukas, kurį viršuje matome, aunas ne naujais batais. Jie yra dėvėti, bet žymiai geresni už tą apavą, kokį jis turėjo šaltą ar karštą, lietingą ar sausros dieną. Jis gyvena Europoje. Naują apavą gavo iš Amerikos, iš katalikų kasmet surenkamų apavų ir drabužių siuntų. Tokias rinkliavas Amerikos vyskupai daro kasmet. Siemet rinkliava paskelbta Padėkos dienos savaitgalyje. Būk dėkingas Dievui, kad pats turi kuo apsiauti ir apsilvilti, ir būk gailestingas tiem, kuriems to neturi. Naujus ar kiek padėvėtus, bet tau jau nereikalingus drabužius ir avalynę, gali atnešti į bet kurią katalikų parapiją. Iš parapijų siuntos suplaukia į National Catholic Welfare Conference, o ji išsiunčia tiem, kam stinga rūbų ir batų. Dalinama visiems, nepaisant, kas yra kokios tautos, rasės ar tikėjimo. Artimo meilės žmonių grupes neskirto.

Lietuviai šią artimo meilės pareigą gali atlikti per Balfo, kuris priklauso National Catholic Welfare Conference. Pasiteiraukite savo vietos Balfo skyriuose, kur avalynę ir drabužius sunėsti.

Nusipirko žmoną už du dolerius

Vienas jaunas gydytojas dr. Karl D., austras, savanoriškai išvyko į Saudi Arabiją, kur trūksta gydytojų. Dirbo Kuwait mieste, prie Persijos įlankos. Ta vieta yra pati turtingiausia pasaulyje žibalu, sudaro autonomine Saudi Arabijos valstybę, valdoma emiro Abdullah Al Salem, Jam priklauso mažesnių sričių kunigaikštiai — šeichai. Vienas iš tų šeichų Abdullah Hamid pasiūkė dr. Karl D. į savo harerą. Sirgo vyriausia šeicho žmona. Tačiau arabų papročiai neleidžia ištekejusios moters nė daktarui apžiūrėti. Kas jai skaudėjo, nupasakojo ir parodė šeicho vergė Aiša, 16 metų mergaitė. Iš pasakojimo daktaras suprato, kad šeicho žmonai reikalinga skubi operacija. Šeichas turėjo gauti emiro Abdulah Al Salemo leidimą daktarui jo žmoną operuoti. Operacijai gerai pavykus, dr. Karl D. buvo išmokėtas stambus honoraras ir priedo dar duota vergė Aiša. Daktaras atsisakė priimti mergaitę kaip dovaną. Jis ją išpirko iš nelaisvės už du dolerius, Mergaitė iš dėkingumo pramoko vokiečių kalbos, priėmė katalikų tikėjimą ir ištekojo už dr. Karl D.

● Indija iš Rusijos gauna 126 milijonus dol. paskolos.

Chruščiovas tarė: Mes jus palaidosime

Maskvon nuvykę, lenkai su Sovietais tarėsi lapkričio 15—18. Lenkų delegaciją, vadovaujamą V. Gomulkos, bolševikai sutiko su išskėtom rankom ir visa pompa, bet tuo pat metu savo tankus, laikė sukoncestravę rytiniame Lenkijos pasienyje ir vakaruose (rytinėje Vokietijoje). Gomulkos pirmas žodis Maskvoje buvo, kad jis nereikalauja pasitraukti rusų iš Lenkijos, Rusija esanti garantija Lenkijos sienoms vakaruose — Oderio Neissės linijai. Bendrai išleistame komunikate pasakyta, kad Lenkija palieka Sovietų bloke, pritaria Kremliaus užsienio politikai, smerkia invaziją Egipte ir užgria rusų įvykdytas žudynes Vengrijoje. Komunikate Gomulka pasirodo toks pats bolševikas kaip ir Chruščiovas. Tačiau skelbiama, kad Lenkija gaunanti daugiau laisvės, esanti "lygus partneris" Sovietam, rusų kariuomenės judėjimas Lenkijoje būsiąs suvaržytas, Lenkija gausianti 125 mil. dolerių paskolą ir 1,400 milijonų tonų grūdų, panaikinamos senos skolos; tikriaus sakant, nebus

Baltijos valstybėse padidėjęs nerimas

Iš Lietuvos gauta žinių, kad vykdomi nauji trėmimai į Sibirą. Sakoma, daugiausia paliečia žydus. Radijo kalbose Gedvila ir Sniečkus piktai puolė vakariečius, kurie "atsiuntė 62.000 nusikaltėlių į Vengriją, kur jie žudė žmones ir padeginėjo namus". Lietuvių patarėli sako: metu gali toli nueiti, bet negrįši.

KINIJOS ADVOKATAS ŠAUKIASI PSICHIATRO

Jungtinių Tautų visumos susirinkimas lapkričio 16 atmetė Indijos siūlymą svarstyti komunistinės Kinijos priėmimą į narius. Siūlymą atmetė 47 valstybės, už balsavo 27, susilaikė 17. Komunistinę Kiniją palaikė iš Europos valstybių Suomija, Danija, Norvegija ir Švedija; susilaikė Portugalija.

Komunistų grynė Jungtinėse Tautose yra Indijos atstovas V. Krišna Menon, žmogus, nepasizymįs diskusijose nuo-

Latvių šventė

Latviai New Yorke, Websterio salėje, lapkričio 17 buvo labai gausiai susirinkę paminėti Latvijos nepriklausomybės šventės. Sveikino estų, lietuvių, vengrų ir amerikiečių atstovai. Priimta rezoliucija, kurioje JAV vyriausybė prašoma siekti Latvijos ir kitų kraštų išlaisvinimo ir tą klausimą kelti Jungtinėse Tautose.

Minėjime dabarties įvykių apžvalgą ir pavergtųjų išsilaisvinimo galimybes aptarė latvių ministeris Vokietijai Robertas Liepinš. Iš lietuvių kalbėję gen. konsulas Jonas Budrys, telegrama sveikino ministeris Pov. Zadeikis. Lietuvius dar atstovavo ministeris Vac. Sidzikauskas, J. Audėnas, pulkininkas J. Slepetyš su žmona, dail. J. Puzinas, T. B. Ramanauskas, O. F. M. ir kt. Meninė programą sudarė latvių liaudies dainos. Dainavo mišrus ir vyrų choras.

● Sovietų ir Lenkijos derybos Maskvoje ● Ką lenkai laimėjo ir ką pasižadėjo ● Nusigėrusio Chruščiovo kliedėjimai ● Vakariečių diplomatų demonstracija Maskvoje ● Sovietų grasinimai atominė bomba ir jų "taikos pasiūlymai" ● Kada Vakarai susipras padaryti išvadas iš Chruščiovo žodžių: "Jei mes nepatinkame, tai nepriimkite mūsų kvietimų ir mūsų nekviškite?" ●

reikalauta neįvykdytų Maskvai duoklių teikiant akmenis anglį, druską, mašinas ir javus, Lenkija tiek telaimėjo, kad jos priekyje atsistojo nebe Chruščiovo sudaryta komunistinė vyriausybė, kuriai dėl įvykių Vengrijoje bolševikai turėjo nusileisti.

Lenkų delegatam priėmimo metu Chruščiovas švaistėsi žodžiais kaip tikras rusų muzikas. Vakariečius jis išvadino bepročiais, idijotais, intrigančiais, Vengrijos sukilimo kurstytojais. "Istorija yra mūsų pusėje. — kalbėjo Chruščiovas, — mes jus palaidosime". Vakarų diplomatai dvejis atvejais apleido pobūvį. Chruščiovas išsainantiam pasakė: "Jei mes nepatinkame, tai nepriimkite mūsų kvietimų ir

nekviškite mūsų". Kada Vakarai susipras niekur rusų nekviesti ir niekur pas juos neiti? Laisvam pasaulyje vis daugiau pasigirsta balsų, kad su Rusija reikėtų nutraukti visi ryšiai.

★

Sovietai, įkliuvę į bėdą su Vengrija ir kitų satelitų nerimu, sau palengvinti, o kitiems pabaidyti griebėsi propagandos. Jie tuo pačiu laiku:

★ paskelbė išbandę galingą atominį ginklą,

★ sutiko svarstyti dalinę karinių jėgų inspekciją,

★ pakartojo savo siūlymą sunaikinti vandenilio bombas ir uždrausti jas toliau gaminti,

★ pasiūlė šaukti 5 didžiųjų valstybių pasitarimą.

Notos pasiūstos JAV, Anglijai, Prancūzijai ir kom. Kinijai. Pirmoji Vakarų pasaulio reakcija į tuos Sovietų politinius ėjimus yra tokia:

1. Sovietai, galimas daiktas, yra pirmą kartą išbandę atominę bombą mesti iš lėktuvo, ką JAV anksčiau yra atlikusios. Tuo norima parodyti, kad Sovietų Sąjunga nėra atominėse lenktyneose atsilikusi ir kad jos reikia bijoti.

2. Sovietai tik dabar prisiminė prez. Eisenhowerio siū-

lymą (1955) inspektuoti abiejų kraštų apsiginklavimą. Tačiau Sovietai tą siūlymą ir dabar paverčia nieku, kai sutinka tik tiek, kad inspekcija apimtų 500 mylių ruožą abipus geležinės sienos. Iš Sovietų pusės patektų sateliniai kraštai, iš kur jie privalo pasitraukti, o iš vakariečių — Vokietija ir Prancūzija iš kur Sovietai nori, kad amerikiečiai pasitrauktų ir jiem liktų Europoje laisvos rankos. Savo žemėje rusai nesutinka priimti jokios inspekcijos. Jei Amerika šio siūlymo nepriimtų, Sovietai aiškintų satelitams, kad Amerika kalta, kad rusai negali pasitraukti iš užimtų kraštų.

3. Siūlymas sunaikinti vandenilio bombas yra sena Sovietų giesmė. Nėra jokios garantijos, kad jie tą patį padarytų.

4. Penkių didžiųjų valstybių konferenciją pirmoji pasiūlė Sveicarija, bet tas siūlymas vakariečių atmetas. Sovietų noras atgaivinti Zenevos konferencijos kalbas apie koegzistenciją yra palaidotas Vengrijos žudynių, Chruščiovo mesti žodžiai, kad tik "bepro-

tis tegali atmeti koegzistenciją", laikoma nusigėrusio ir nesveiko proto žmogaus kliedėjimu.

BALFO SEIMAS ĮVYKS DETROITE

Balf'o seimas susirenka Detroite lapkričio 23 ir 24. Posaėdžiai bus Statlerio viešbutyje, pamaldos — šv. Antano bažnyčioje.

Lapkričio 23, penktadienį, 9val. ryto šv. Mišias aukos vysk. Vincentas Brizgas, pamokslą pasakys prel. Jonas Balkūnas. Po pamaldų 10:30 val. Statlerio viešbutyje seimo atidarymas ir Detroito miesto majoro sveikinimas.

Lapkričio 24, šeštadienį, 7 val. vak. tame pat viešbutyje bus banketas. Meninę programą atliks dainininkai — Vac-lava Zeimelytė ir Pranas Za-

ranka, akompanuos Albertas Mateika.

Balf'o seimo metu platų pranešimą padarys Balf'o pirmininkas kan. J.Končius, išbuves Europoje pusantrų metų. Seime bus svarstoma, kaip padėti į Sibirą nutremtiems lietuviams. Bus taip pat renkama nauja Balf'o centro valdyba.

Balf'o seimu Detroite rūpinasi komisija, kuriai pirmininkauja Elzbieta Paurazienė. Nakvynės, banketo ir k. reikalais prašoma jai rašyti (17403 Quincy Ave. Detroit 2, Mich.) arba skambinti (UNiversity 2-3298).

ALTO METINIS SUVAŽIAVIMAS NEW YORKE

New Yorke, Mc Alpin viešbutyje, lapkričio 16—17 įvyko metinis Alto Tarybos suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo visi Alto Tarybos nariai ir daug svečių: Vliko ir Liet. Laisvės Komiteto atstovai, min. Ed. Turauskas iš Prancūzijos,

prof. S. Zymantas iš Anglijos, buvęs Latvijos min. Lietuvai Robert Liepinš, dabar gyvenęs Vokietijoje, ir kt.

Suvažiavimas praėjo paskutinių Vengrijos įvykių nuotaikoje. Ta proga atkreiptas dėmesys, kad Alto Taryba visada ir visur rūpinusi, kad tokiems atvejais ir Lietuva nebūtų užmiršta, kaip reiškianti pasipriešinimą bolševizmui.

Pranešimus iš Alto veiklos padarė Vykdomojo Komiteto nariai, Informacijos Centras, išdo globėjai. Buvo diskutuojama atėties veikimo gairės naujųjų įvykių ženkle, kad Lietuvos laisvinimas nebūtų išskirtas iš kitų pavergtų kraštų išlaisvinimo ir kad

Lietuvos byla kartu su kitomis Pabaltijo pavergtomis valstybėmis būtų iškelta Jungtinėse Tautose.

Suvažiavimas pareiškė solidarumą vengrų tautai ir nutarė Amerikos lietuvių visuomenės vardu pasiūsti pinigine auką.

Išsiųstos telegramos Amerikos prezidentui Eisenhoweriui ir Valstybės sekretoriui Du-

Vengrijos kardinolo Mindszenty laiškas prezidentui Dwight D. Eisenhoweriui

Prezidento kanceliarija lapkričio 19 paskelbė, kad Baltuosius Rūmus pasiekė kardinolo Mindszenty laiškas, įduotas North American Newspaper Alliance korespondentui Leslie Balogh-Bain, kuris sušpėjo dar iš Budapešto pabėgti Mindszenty sveikina prezidentą perrinkimo proga, linki jam ir visiem amerikiečiam sėkmės ir Dievo paramos, dėkoja už prieglobstį Amerikos atstovybė, kur jisai "išsigelbėjo iš tikros mirties", ir prašo neužmiršti mažos garbingos vengrų tautos, kuri kenčia mirtiną spaudimą. Korespondentui žodžiu Mindszenty pareiškė, kad komunistai taip

kankino jo kūną ir sielą, jog jisai vos nenumirė; tik tada jie liovėsi.

Kardinolui Mindszenty lapkričio 4 buvo paskambinta, kad tuojau atvyktų į parlamentą, kur posėdžiavo Imre Nagy vyriausybė. Parlamento aikštė rado bolševikų tankų jau supamą, o Nagy vyriausybė pakrikusia. Kardinolas įbėgo į artimiausius namus, Tiktai gavęs Amerikos pasiuntinio sutikimą, būrelis vengrų buvo nulydėtas į atstovybės namus. Mindszenty mano, kad telefonu skambino slaptoji policija, kuri norėjusi jį prazudyti.

MINDSZENTY aukoja mišias JAV atstovybėje Budapešte.

Vengrijos darbininkus spaudžia badu

Vengrijoje darbininkai badu spaudžiami nutraukti generalinį streiką, kuris trunka jau mėnesį. Valstiečiam yra užginta miestam pristatyti maistą, nes ūkininkai aprūpindavo streikininkus. Kelius ir tiltus

saugo rusų tankai. Raudonojo Kryžiaus maisto ir vaistų siuntas lydėjusieji į Budapeštą ir grįžę pasakoja, kad niekur nematė rūkstant fabrikų. Traukiniai mažai važinėja. Rusų tankų palaikoma Janos Kadaro vyriausybė yra žmonių boikotuojama.

Janos Kadar paskelbė per radiją, kad rusai tegalės tik tada išeiti, kai bus pradėtas darbas ir krašte atstatyta tvarka. Tačiau didelių Magavan fabriku direktorius, rusas, pareiškė, kad rusai išeis tik tada, "kai vėžys užrėplis į bažnyčios bokštą ir pradės varnu krankti". Vienas darbininkas atsakė: "Varnai sulieka ten, kur yra lavonų, o jie bus ne vienu vengrų, jei rusai paliks".

● Vengrijos ir Rusijos pasieny žmonės sulaukė traukinį ir iš jo paleido 1000 jaunuolių, kurie buvo vežami į Sibirą.

● Vengrijos ir Rusijos pasieny žmonės sulaukė traukinį ir iš jo paleido 1000 jaunuolių, kurie buvo vežami į Sibirą.

ALTO METINIS SUVAŽIAVIMAS NEW YORKE

prof. S. Zymantas iš Anglijos, buvęs Latvijos min. Lietuvai Robert Liepinš, dabar gyvenęs Vokietijoje, ir kt.

Suvažiavimas praėjo paskutinių Vengrijos įvykių nuotaikoje. Ta proga atkreiptas dėmesys, kad Alto Taryba visada ir visur rūpinusi, kad tokiems atvejais ir Lietuva nebūtų užmiršta, kaip reiškianti pasipriešinimą bolševizmui.

Pranešimus iš Alto veiklos padarė Vykdomojo Komiteto nariai, Informacijos Centras, išdo globėjai. Buvo diskutuojama atėties veikimo gairės naujųjų įvykių ženkle, kad Lietuvos laisvinimas nebūtų išskirtas iš kitų pavergtų kraštų išlaisvinimo ir kad

Lietuvos byla kartu su kitomis Pabaltijo pavergtomis valstybėmis būtų iškelta Jungtinėse Tautose.

Suvažiavimas pareiškė solidarumą vengrų tautai ir nutarė Amerikos lietuvių visuomenės vardu pasiūsti pinigine auką.

Išsiųstos telegramos Amerikos prezidentui Eisenhoweriui ir Valstybės sekretoriui Du-

lles. Telegramose dėkojama už ligišiolinę paramą bei globą, prašoma ir toliau ginti Lietuvos laisvės reikalus.

● Ateinantiems metams Vykdomasis Komitetas paliktas tas pats,

tik pačioje Taryboje padaryti mažai pakeitimai — vietoj mirusių tautininkų atstovo Colney ir SLA prezidento Kalinausko deleguoti nauji nariai.

Suvažiavimas nutarė kreiptis į lietuvių visuomenę ir prašyti, kad dar labiau remtų Alto darbus. Pati Taryba žada dar labiau jungti lietuvius kovoję dėl Lietuvos laisvės.

Suvažiavimo išvakarėse, lapkričio 15, tame pačiame viešbutyje

įvyko pasitarimas Alto, Vliko, Liet. Laisvės Komiteto ir Liet. generalinio konsulo J. Budrio.

Pasitarime peržvelgti tarpautinė padėtis ir Lietuvos laisvinimo reikalai. Nutarta visomis jėgomis rūpintis, kad laisvasis pasaulis, kalbėdamas apie Vengrijos įvykius, neužmirštų ir Lietuvos.

JUNGTINIŲ TAUTŲ policija prie Sueso. Kairėje kanadietis.

Mes garbingai raginame prezidentą D. Eisenhowerį

sušaukt ypatingą sesiją apsvarstyti sankeijom

Lapkričio 11 vidurio ir rytų Europos kilmės amerikiečių konferencija (Conference of Americans of Central Eastern European Descent) ir pavergtų tautų draugai amerikiečiai (Friends of the Captive Nations) paskelbė svarbius pasiūlymus ir reikalavimus Vengrijos laisvės gynimo ir Sovietų puolimų sustabdymo reikatu. Tas atsisaukimas išsiųstas Amerikos vyriausybei, jos nariams, Amerikos spaudai, kongreso nariams ir organizacijoms, kurios kovoja už pavergtų išlaisvinimą. Atsisaukime sakoma:

„Prelatas Jonas Balkūnas, vidurio rytų Europos kilmės amerikiečių konferencijos pirmininkas ir Christopher Emmet, American Friends of the Captive Nations pirmininkas, šiandien abiejų organizacijų vardu paskelbė sekantį pareiškimą:

Sovietų agresija Vengrijoje dar vienu faktu papildė Sovietų valdžios teroro ir išdavimo istoriją, o tuo tarpu Vengrijos žmonių didvyriškumas liks didžiausioje pagarboje žmonijos istorijoje. Ambasadorius Henry Cabot Lodge pareiškė, kad Raudonoji armija, negalėdama su savo tankais šautuvais nugalėti Vengrijos žmonių, mėgina badu juos priversti pasiduoti vergijai; per visą savaitę maisto pristatymas į Budapeštą buvo sulaukytas, o jei žmonės mėgino išeiti iš savo namų ir ieškoti maisto, tai Raudonoji armija juos šaudė gatvėse. Tai reikalauja iš laisvo pasaulio didžiausios akcijos.

Mes tikime, kad jei tas kriminalas bus praleistas tik proto žodžiais, jei JAV nesiims akcijos, kad apgynytų žmonių gyvybes, ir nedarys nieko, kad gražintų laisvę Vengrijos žmonėms, tai žus viltis milijonuose pavergtų žmonių, o taip pat komunizmo pavojuje esančių, žus ir pasitikėjimas JAV. JAV yra priešingos jėgos vartojimui, bet ir be karo yra kitų priemonių, kuriomis, reikia tikėtis, galima laimėti laisvę Vengrijai.

1. Praėjo 16 dienų, kai Raudonoji armija pradėjo Vengrijos žmonių žudymus, praėjo 10 dienų, kai Jungtinių Tautų asamblėja priėmė rezoliuciją, kuria reikalaujama, kad Sovietai atšauktų savo dalinius ir kad būtų pasiūsti JT stebėtojai. Tačiau dar iki šiol tie stebėtojai į Vengriją neiš-

vyko. Todėl mes pritariame Kubos, Airijos, Italijos, Pakistano ir Peru rezolucijai, kuria pakartotinai reikalaujama, kad Sovietai atšauktų karinius dalinius, kuria reikalaujama laisvų rinkimų Vengrijoje, reikalaujama, kad tuos rinkimus prižiūrėtų JT atstovai, ir kuria prašomas JT generalinis sekretorius, kad jis, kaip galima greičiau, praneštų apie tos rezolucijos vykdymą.

2. Jei Sovietų Sąjunga atsisakytų vykdyti JT generalinės asamblėjos valią, mes kreipiamės į Jungtines Tautas, kad jos pasmerktų Sovietų Rusiją už agresiją, kuria ji nusikalta JT chartai, Genocido konvencijai ir Vengrijos 1947 m. taikos sutarčiai. Taip pat mes siūlome, kad būtų pritaikintos ekonominės sankcijos pagal JT chartos 41 ir 42 punktus, o taip pat, jei reikalinga, nutrauktų diplomatinis santykius iki JT reikalavimai bus vykdyti.

3. JT neturi pripažinti iškamšinės Kadaros vyriausybės, pastatytos Sovietų durtuvais, ji neturi būti laikoma teisėta Jungtinėse Tautose kalbėti Vengrijos vardu.

4. JAV privalo atsisakyti suteikti diplomatinį pripažinimą iškamšinei Vengrijos vyriausybei ir turi išaldyti visus Vengrijos išteklis šiame krašte.

5. Atsižvelgiant į susidariusį pavojų Lenkijai ir bendrai Europai, kurį sukėlė nauja Sovietų agresija, ir, atsižvelgiant, į pasirodžiusį Sovietų užsimojimą vartoti jėgą brutališkiausioje formoje, mes tikime, kad mūsų ginkluotų pajėgų padidinimo klausimas turi būti rimtai apsvarstytas.

6. Mes sveikiname prezidento akciją duoti 5.000 vizų vengrų pabėgėliams. Tačiau tuo tik parodomas mūsų žmoniškumas, tuo padedame tik tiems, kurie pabėgo, bet nieko nėra daroma, kad išgelbėtų užimtą kraštą ar nubaustų agresorių.

7. Mes garbingai raginame prezidentą Eisenhowerį skubiai sušaukti Kongreso specialę sesiją, kad tuo būdu galėtų apsvarstyti tinkamus žygius, kurie būtini ir kuriuose mes esame išpareigoję pagal JT chartą, kad būtų sustabdytas drašų Vengrijos žmonių žudymas. Mes tikime, kad tik vieningas Amerikos žmonių

valios pareiškimas gelbėti Vengrijos laisvę gali daugiausiai paveikti Sovietus.

Mes kreipiamės į visus geležinės uždangos kraštų kareivius ir Sovietų armiją pasekti Vengrijos karius, kurie įsiliėjo į revoliucionierių eiles, o taip pat pasekti šimtus Sovietų kareivių, kurie savo ginklus atidavė žmonėms ir atsisakė būti komunistų įrankiais žudyti Vengrijos vyrus, moteris ir vaikus.

8. Mūsų susirūpinimas liečia ne vien tik Vengriją, bet Vengriją simbolizuoja visų pavergtų žmonių kančias didžiuliam Sovietų kolonijinės imperijos kalėjime. Tas kančių prislėgtas pavergtų tautų tylėjimas plyšo Lenkijos Poznanėje, jis nuskambėjo per Budapešto barikadas ir rado atgar-

sio pasaulio žmonių širdyse.

Sovietų Sąjunga taip pat kituose pavergtuose kraštuose laužo iškilmingas taikos sutartis ir susitarimus, įskaitant JT chartą, Atlanto chartą ir JT žmogaus teisių chartą. Mes todėl kreipiamės į JT, kad jos reikalautų, kad Sovietai atšauktų savo karinius dalinius iš pavergtų kraštų ir tuose kraštuose būtų praversti laisvi rinkimai tarptautinėje priežiūroje.

9. Mes pareikiame savo neabejotiną draugingumą rusų žmonėms ir kartu visiems pavergtiems Sovietų Sąjungoje. Mes žinome, kad kriminaliniai nusikaltimai Vengrijoje padaryti jų vardu, bet ne su jų pritarimu. Mes laukiame dienos, kada jie susilauks ne tik asmeninės laisvės, bet ir tautinio laisvo apsisprendimo. Iki

toji diena ateis, pasaulio taika nebus saugi.

10. Sveikindami bet kokį komunistinės spaudos sušvelninimą bet kuriame pavergtame krašte, mes, tačiau, esame priešingi prieš bet kokią JAV pastangą ar finansinę paramą stabilizuoti komunistines valdžias, „titoistines“ ar kitokias. Būklė, reikia pripažinti, pasidarė nepastovi. Nežūrint kas įvyks Vengrijoje, Sovietų laikymasis satelituose tampa jiems daugiau brangesnis ir nesaugus. Neraginant nepartuostų revoliucijų, mūsų interesai reikalauja drąsinti dinamišką pavergtųjų pasipriešinimą komunistų spaudai, kad Sovietai, savo reikalų verčiami, pasitrauktų iš užimtų kraštų.

Kad galima būtų užtikrinti pastovumą ir taiką Rytų Europoje, ir, kad galima būtų

(Nukelta į 6 psl.)

KREIPIMASIS Į LAISVŲ TAUTŲ PARLAMENTUS

Buv. Lietuvos seimo narių atsisaukimas į laisvųjų tautų parlamentų atstovus, susirinkusius tarparlamentarines unijos KLV kongresui Bangkoke.

okupacija bei jos prievartinė į Sovietų Sąjungą inkorporacija ir ją sekusi sovietizacija yra vienas didžiausių Stalino ir jo bendrininkų padarytų ir iki šiol neatstatytų tarptautinių nusikaltimų.

Mes, tebesą gyvi laisvajame pasaulyje buv. Lietuvos Seimo ir Tarparlamentinės Unijos nariai, siunčiame tos Unijos Kongresui savo broliškų sveikinimus ir nuosirdžius linkėjimus visokeriopos sekmes jo kilniems siekiams.

Mes maloniai prašome Kongresą:

1. pasmerkti Sovietų Sąjungos agresijos aktus prieš Lietuvą ir kitas dabar okupuotas Europos valstybes, taip pat pasmerkti Sovietų koloninę tautų eksploataciją;

2. paneigti Maskvos Aukščiausiojo Sovieto, taip pat pavergtųjų tautų vadinamųjų „liaudies parlamentų“ delegatams teisę būti Tarparlamentinės Unijos nariais ir daly-

Mes, žemiau pasirašę, paskutinio Lietuvos Respublikos demokratinio Seimo nariai, kreipiamės į jus, laisvųjų tautų laisvai rinktų parlamentų atstovus, susirinkusius Bangkoke.

Iki II-jo Pasaulinio karo mes irgi buvome tarptautinės parlamentarų šeimos nariai ir aktyviai propagavome ir rėmėme tikros tautos atstovybės idėją ir jos vaidmenį valstybėje.

Pasinaudodama slaptais 1939 m. rugpiučio 23 ir rugsėjo 28 d.d. Molotovo - Ribbentropo susitarimais ir savo ginkluotąją jėgą, Sovietų Sąjunga 1940 m. birželio 15 d. įsibrovė į Lietuvos teritoriją, sunaikino jos nepriklausomybę bei laisvę ir atėmė lietuvių tautai galimybę laisvai ir demokratiškai rinkti savo parlamentines institucijas.

Nors jau daugiau kaip vienuolika metų praėjo nuo II-jo Pasaulinio karo veiksmų pabaigos, Kremliaus komunistiniai diktatoriai tebelaiko Lietuvą okupuotą ir tebeuzurpuoja lietuvių tautos suverenias teises.

Sovietų agresija prieš Lietuvą ir kitas vidurio bei rytų Europos valstybes, Lietuvos

Pakeistos Amerikos Balso valandos

Amerikos Balsas seneniai pakeitė savo transliacijų laiką. Vietoj dviejų 15 minučių programos iš Washingtono kasdien dabar perduodama viena pusės valandos programa. Ji leidžiama 11, 13, 16, 19 ir 25 metr. bangomis, girdima New Yorko laiku 11:30 ryto, Melburno laiku 2:30 v. ryto, Buenos Aires 1:30 v. p. p., Lietuvos laiku 7:30 v. v.

Pusės valandos programa kartojama tris kartus 31 ir 49 metrų bangomis New Yorko laiku 4 v. p. p., Lietuvos laiku 6:45 ryto; 11, 13, 16 ir metro bangomis New Yorko laiku 10:45 v. v., Lietuvos laiku :45 ryto; 11, 13, 16 ir 19 metrų bangomis — New Yorko laiku 7 v. ryto, Lietuvos laiku 3 v. p. p.

Iš Europos duodama programa 16, 19 ir 25 metrų bangomis New Yorko laiku 1 v. p. p., Lietuvos laiku 9 v. v.

Europos programa kartojama 19, 25 ir 41 metrų bangomis New Yorko laiku 4:45 p. p., Lietuvos laiku 0:45 naktį; New Yorko laiku 11:15 v., Lietuvos laiku 7:15 ryto; ir 19, 25 ir 31 metro bangomis New Yorko laiku 7:30 ryto, Lietuvos laiku 3:30 v. p. p.

Iš viso Amerikos Balsas su pakartojimais vietoje 12 kartų Lietuvoje dabar girdimas 8

kartus per dieną, tik programa iš Washingtono ilgesnė.

Ryšium su Vengrijos įvykiais Amerikos Balsas dirbo dieną ir naktį. Washingtono spauda aprašė plačiai šios daugialalbės įstaigos darbą. Paminėtas ir lietuviškasis skyrius, kur korespondentas prieš aušrą rado budintį Antaną Vaičiulaitį.

TAI SKIRTA GREITIM VAZIUOTOJAM

Darbo dienos savaitgalyje Kinstone, N. Carolinoje, eilinės radijo programos metu staiga klausytojai išgirsta gražiausias Kalėdų giesmes. Po giesmių radijo pranešėjas paaiškino: „Tas giesmes skyrėme greitim vaziuotojams, kurie yra pasiryžę ateinančių Kalėdų nesulaukti. Norėjome jiems beat tiek pasitarnauti“.

Norite geros—meniškos fotografijos

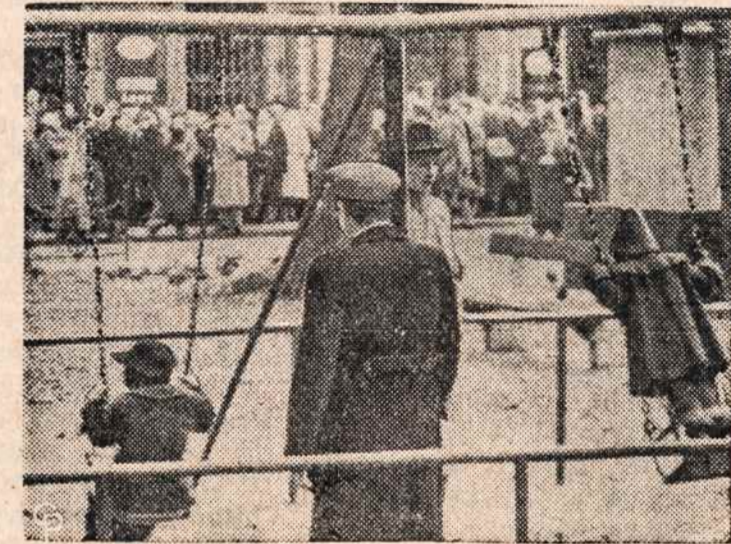
PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Skambinti tel. HYacint 7-4677

NIXONAS aplankė sergantį Dujles

VENGRIJOJE vaikai vėl sūpaujami.

SUZĖISTI anglai atvežti į Londoną.

ZYDAS su rusišku šautuvu.

ZYDU karo vadai: gen. Moshe Dyan ir pulk. Abr. Joffe.

AUKŠTYN Į PADANGES! (Aviacijos bazė Nevadoje).

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 17, 1915.

Table with subscription rates for Domestic yearly, Domestic yearly, Foreign, etc.

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Man gėda būti vakariečiu

Vakarietį skiriame ne tiktai pagal saulę. Vakarietis mums reikią aukštesnės civilizacijos žmogų.

Komunistinė Rusija nuo pat revoliucijos pradžios galvo-trūkčiais vijosi ir tebesiveja kitų kraštų materialinę kultūrą.

Vengrijos kruvinos dienos visame nuogume atskleidė tą

civilizuotą despota. Jos taip pat parodė, kad ir civilizotas vakarietis nėra toks, kokį mes įsivaizduojame.

Toks vakarietis pasirodė nebe pirmą kartą. Neveiklų ir nejaunų vakarietį matėme, kai bolševikai pirmą kartą pajudėjo ir užgrobė Baltijos valstybes.

Gėda man prisipažinti, kad esu vakarietis, — rašo vienas šveicaras Zuericho laikraščiu "Die Tat" (lapkr. 10).

Ta kaltė gula dėlto, kad vakariečiai yra daugiau civilizuoti, negu kultūringi; daugiau technikos judinami, negu patys pajuda.

Kartą mokykloje liepė man mokytojas nupiešti rudenį. Ilgai galvojau, mažėčiau, sugrauziau beveik pusę pieštuko — o to rudens vis nesimato.

Mokytojas pažiūrėjo, pavartė ir klausia: — O kur čia tas tavo ruduo? Kam tą vėjo malūną čia užrioglinai?

— Ponas mokytojai, rudėnį visada tėvelis važiuoja į malūną su grūdų maišais, pasukam mama prikepa pyragų...

Zalio slėnio vieškelius apstoje, Ant kalvų seni malūnai budi ir dusliai dundėdami alsuoja Vakaro padangių ugnį.

Matyt, tie vėjo malūnai

tinka pavaizduoti rudens gamtai ir nuotaikoms, kada stebiesi, kaip greit "girių žalmas prigeso, jau pulkuojasi paukščiai" (K. Bradūnas), ir norisi su K. Donelaičiu klausiti:

Ak! Daržų grožybės, jūs su savo žolelėms, Jūs, kvietkelės jaunos, jūs gi pavasario šlovė, Ak, kur dingo jūs' puikums su savo kvapeliais.

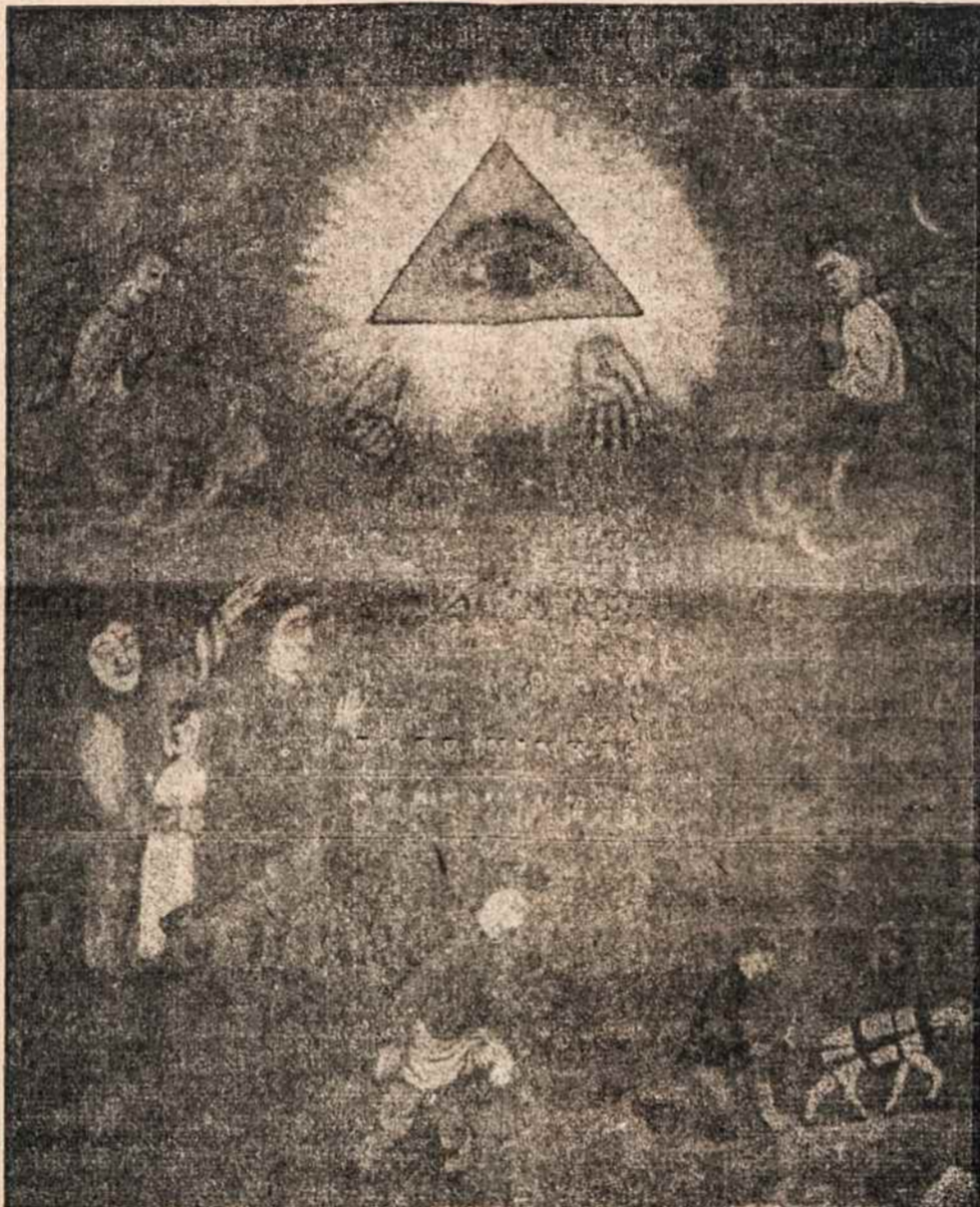
Pranykus vasaros grožybėm ir užbaigus sunkiuosius darbus, "žemė su visais pašaliais įmursi verkia, kad mūsų raitai jos išplautą nugarą drasko" (K. Donelaitis).

Kristijonas Donelaitis, miręs 1780 m., savo "Metuose" rudėnį giria dėl visokių gėrybių, kurios leidžia žmonėms

JONAS PETRĖNAS

nes jie nesutvėrė nei dangaus, nei žemės" (Lietuva, 1955, 66 psl.). Šie žodžiai paliudija, kad Prūsijoje būta įvairių pagoniškos kilmės apeigų, atliekamų nuėmus derlių.

Derliaus šventės švėsdavo senovės lietuviai įvairiomis apeigomis, aukomis, giesmėmis, 1249 m. vasario 7 d. Christburge pasirašyta sutartis tarp Vokiečių ordino ir sukilusių Prūsų, kurioje rašoma, kad "naujieji krikščionys pasižada, nuėmus derlių, neaukoti stabui nė kitiems dievams, kaip jie besivadintų,

APVAIZDA.

M. V. Dabuzinskas

benų krūmus pasiekdavo prūdą krantą.

Prūdo krante auga senų, lapuotų kaštanų eilė. Kaštanų pavėsyje sena, aplūžusi ir be durų daržinėlė. Į šią daržinėlą vasaros gale ir rudėnį žydus sunėša ir supila krūvas obuolių.

Dvaro ponias sodą kasmet išnuomoja žydai, savo reikalams tepasilikdama tik keletą obelių ir kriaušiu. Sodas neša pelno. Tik aną metą, kada buvo labai šalta ir ilga žiema, beveik visos sodo slyvos iššalo.

Pabaigusį nokturną, panelė Halina skambina mazarčką. Dabar nuotaika pasikeičia. Pasidaro gyva, smagu ir triukšminga.

Ji jaučiasi labai vieniša, visų pamiršta ir apleista. Pavasariams ją apėda kažkoks klajojimo blūdas. Išėina į laukus, eina padirviais ir ežiomis, eina pievomis ir pati nežino, kur ji eina.

Halina tada buvo maža mergaitė, ir skambinti ji dar ne-

mokėjo. Skambindavo jos teta, ponias Zukauskienė. Teta buvo ką tik ištėkėjusi. Sekmadieniais iš aplinkinių dvarų ir dvarelių suvažiuodavo daug svečių.

Panelė Halina jau dvidešimt šešėrių metų. Ji norėtų turėti vaikina, norėtų ištėkėti, norėtų mylėti ir būti mylima. Oi, kaip ji norėtų!...

Ji prisiskina pluoštus baltai žydinčių ramunių, pešioja žiedlapius ir mėto juos aplink Nuspina ramunių vainiką, užsideda ant galvos ir įsivaizduoja esanti karalaitę.

Zinoma, galėtų būti ir bajoraitis arba netgi paprastas

ūkininko sūnus. Bet jis turi būti gražus, mokytas ir jai patikti. Ji nenori tokio, kuris jai nepatiktų.

Taip prasėdi ant akmens išstis valandas, įsmeigus akis į tolį, pešiodama baltus ramunių žiedlapius. Tačiau karalaitis vis neatjoja, ir žirgo pasagos nedunda į vieškelio akmenis...

Nebūtinai karalaitis. Galėtų būti ir koks dvaro ponaitis. Bet, kad ir tų nėra. Antai pas ponus Janavičius dažnai atvažiuoja jaunas daktaras. Jis ką tik baigė universitetą ir tuoj pradės verstis gydytojo praktika.

Arba kad atsirastų toks, kaip ponios Oertelienės sūnus. Jis inžinierius, gyvena mieste ir turi gerą tarnybą. Kai parvažiuoja namo, jis kartais su tėvais atvyksta pas juos į svečius.

Zinoma, galėtų būti ir bajoraitis arba netgi paprastas

da į platų kelią, spindintį meile ir šiluma.

Padėkos dieną pajusim, kaip "gruzda krosny kvepianti pluta" (K. Bradūnas), išgirsim, kaip valandos, rožių šiedais pasipuošę, atneša "naują gyvybę Rudėnio grūdū" (Bern. Brazdžionis).

krikščionių tikėjimas moko aukoti ir dėkoti vienam tikrajam Dievui, kuris laimina laukus, duoda žmonėms sveikatos ir jėgų atlikti sunkius darbus ir leidžia džiaugtis savo darbo vaisiais.

Senovės graikai rudėnį, spalio mėnesį, švėsdavo taigpi savotišką derliaus šventę — vynuogių šventę. Graikai tikėjo, kad Dionisas yra ne tik vyno, bet ir visos augmenijos dievas, atnešęs pavasarį ir palaikęs visos gamtos vaisingumą ir našumą.

Tokios padėkos šventės užtinkamos veik visose tautose, žinoma, įpinant į jas savo krašto papročius, idėjų, kurias iškelia atskirų kraštų istorija ir tautos charakteris.

NETRUKUS šio krašto gyventojai sės už stalų švėsti Padėkos dienos, triuškins riebius kalakutus ir prisimins savo krašto praeities dienas. Susės už rudens gėrybių stalų ir lietuviai. Ir jie norės padėkoti Dievui už sveikatą darbe, už Jo laiminančią ranką šeimovam, namuose, svetur begyvenant, kitur beplūstant ir laimės beieškant.

Lietuviai, įnešdami į Padėkos dieną savos, lietuviškos širdies ir nuotaikų, prisimins ir savo kaimyną, pažįstamą, brolių. Lietuviai norės išgirsti ir suprasti rašytojo Kristijono Donelaičio "Rudens gėrybėse" paliktą klausimą — "ar tam Dievs savo gėrybes mums kasdien ir taip dosniai dovanoja, kad mes jas tikt vis, kaip kiaulės, ēsdami rytum?"

Padėkos malda, dosni, labdaringa ranka, šiltas, atjaunčiantis žodis artimui yra tieskaidriji pelkių žiburėliai, kurie nušviečia takus didžiųjų rudens glūdumoj ir išve-

PRO RUDENIO vėtras ir vėjus, pro Padėkos dienas ir derliaus šventes pražygiuoja atminimai, "kaip pakaruokliai kyla iš kapų" (J. Aistis), pasukam gi "krinta svajonės ir tylios, ir baltos kaip sniegas lengvutės, kaip gelės nekaltos" (K. Binkis). Stai mažytis pluoštelis rudėnio atsiminimų.

— Mama, koks metų laikas tau labiausiai patinka? — paklausiau kartą ją, jau artėjančią į rudėnį.

— Ruduo, — trumpai pratarė mama, ir pažvelgė pro langą į sodą, kur raudonavo obuoliai.

Ir ilgai ilgai aš vis negalėjau suprasti, kodėl mama negyrė upeliais klegančio pavasario, nesidžiaugė šiltąja vasara, nesiramino tylia žiema — jai patiko ruduo, baltais voratinkliais apdraidęs jos galvą, šiurkščiais randais išrašęs jos rankas, kurios šaltais rudėnio orais grėbdavo rugienas, rinkdavo laukuose varpas, raudavo linus, o žiemos vakarais verpdavo plonytį siūlą, sakydama:

— Vaikai, kas žino, į kokį kamuolėlį susiveja mūsų gyvenimo siūlai...

LIET. STUD. SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

Chicagoje lapkričio 23 ir 24 d.d. įvyksta Lietuvių Studentų Sąjungos JAV suvažiavimas. Lapkričio 23 registracija prasideda 8:30 v. šv. Kryžiaus parapijos salėje (46 ir Wood gatvių kampas), toliau paskaita, bendri pietus, CV pranešimai, skyrių pranešimai, paskaita. Vakare susipažinimo vakaras toje pačioje salėje.

Lapkričio 24 d. Lietuvių Auditorijoje, (3100 So. Halsted St.) 9 val. ryto diskusijos paskaita, bendri pietus, 4 v. iškilmingas uždarymas, 7:30 v. v. koncertas - šokiai "Rainbow Gardens".

vieškeliu palengva nueina namo.

Nepriėjus namų, dvaro skambalas suskamba pietų. Tai virėja Teklė muša dviem geležiniais virbalais į kieme pakabinatą metalinę plokštę. Muša lygiai ir ritmingai, lyg koks būgnininkas.

Skambalo garsai sklinda visuose laukuose, ir ji girdi net toliausiai dirbantieji vyrai. Netgi artimo kaimo vyrai, išgirdę skambalą, žino, kad jau pietų metas, ir traukia namo.

Pasibaigus pietų pertraukai, vėl skamba tas pats skambalas. Bet dabar jau reitais ir pavieniais smūgiais. Metas traukti į laukus. Po pietų motina panelė Halina išsiuntė ir daržus prižiūrėti ravenjančias moteris. Ravėja kumečių žmonos, dvaro mergos ir iš kaimo atėjusios moterys, kurios čia atlieka savo dienas už karvių ganyną dvaro ganyklose arba už kokias kitas skolas. Moteris reikia prižiūrėti, kad dirbtų. Kai nieko nėra, moterys krapštos vietoje, plepa ir juokauja ir neatlieka darbo.

Panelė Halina juokauja su moterimis. Ji kartais pritūpią prie morkų ežios, išrauna vieną kitą žolę, nuskina lapuką, (Nukelta į 5 psl.)

ANT. BERNOTAS

DVARAS

Saulė ką tik nusileido vakarose už sodo, ir skaisčiai raudonos žaros šviečia visame skliaute. Šiltas ir tvankus liepos mėnesio vakaras.

Senoji dvaro ponias sėdi verandėje ir klausosi. Dūrys praviros į salioną. Salione prie pianino sėdi panelė Halina ir skambina. Senas, tamsiai rudas pianinas verkia minoriniais akordais. Halinai liūdna ir ilgu. Ji norėtų kam nors išsakyti savo ilgęsi, savo skausmą ir vienatvę, tačiau nėra žmogaus, kuris jos skausmą ir troškimus suprastų.

Ji skambina Šopeno nokturną. Vakaro prieblandoje nokturno garsai skamba užburiančiai ir gaivinančiai. Ji turi prie pianino užsidėgusi žvakę,

tačiau į gaidas pažvelgia tik retkarčiais. Nokturną skambina dažnai ir moka jį visą beveik atmintinai. Išskambinusi iki galo, vėl pradeda tą patį iš pradžių. Nokturnas jai niekad nenusibosta.

Pro atvirus saliono langus nokturno garsai sklinda sode, banguoja, lūžta lapų tankumylose ir sugrįžta atgal mirštančiais atgarsiais.

Išilgai sodą nutysta šviesūs, žvyru išpilti takeliai. Kai eini, takelio žvyras girgžda.

Anksčiau tokiais vakarais, kada panelė Halina skambindavo savo liūdnas melodijas, sode vaikščiodavo jos brolis Janekas. Jam ramu vaikščioti ir klausytis sode skambančių ir trupančių muzikos garsų. Jis nueidavo šiauriniu sodo taku, pro prieblandoje baltai šviešiančius senus beržus, pro vešliai sužėlusius eglių eiles. Tada pasukdavo į pietus ir pro išsikerojusius agrastų ir ser-

Eikim, seselės, ant vieškelėlio

Eikim, seselės, ant vieškelėlio,
Ar nesulauksim savo brolelio.
Mes išstovėjom kalne duobele,
Mes nurymojom aukštą tvorelę.
Parbėg žirgėlis ir parpūkštavo,
Aukso kilpelės šaly svyravo:
Žirge, žirgėli, tu juodbārėli,
Kur tu padėjai mūsų brolelį?
— Aš jį palikau Kirkolmo miestely,
Kuršių miestely, svetimoj šaleėj.
Užvajavojom Kuršių žemaitę,
Ir iškapojom didę karaitę:
Devynias upas plaukte perplaukiau,
O šią dešimtą rerte pernėriau;
Devynios kulkos pro šalį lėkė,
O ši dešimta brolelį siekė.
Kur galva krito — rožė išdygo,
Kur kraujas tiško žemčiūgai blizgo.
(Liaudies daina.)

Upės bėgs į melsvą toli

Upės bėgs į melsvą toli,
Gervės lėks ir vėl sugrįš.
Nežinau tik aš, motule,
Ar pabelsiu į duris.
Nežinau, kur man pareiti
Per sodelį takeliu.
Tėviškėlė pasikėtus,
Nėr sodelyje gėlių.
Kur sugrįžti, motinėle,
Kas duris man atdarys?
Nėr sodelyje alyvų,
Nei to baržo nematyt...

Jeį pareičiau, kas gi lauktu
Prie vartelių geltonų
Veltui tavo vardą šaukčiau
Tu toli, ten už... kalnų.
Tai tave, brangi motule,
Mūs ginklų daina paguos
Ir tėvelį, kuris guli
Rusijos šaltuos kapuos...

Ginklą kelti mes išdrįsom,
Vėtros mūs nepabaugins,
Savo mielą, gimtą sodžių
Partizanai vėl apgins.
Vėl daržely svyruos rūtos,
Švilps varnėnas tarp šakų.
Dienų, darbai mes sukruktę,
Dar turėsime gražių...

(Partizanų daina.)

BERN. BRAZDŽIONIS

Savanoriai

Iš viensėdžių, iš kaimų ir iš pajojų,
Ėjo "kur, kodėl ir ko" neklausdami,
Vieną žodį, tartum burta jie žinojo,
Ėjo drąsūs, vieno geismo nešami.

Laisvė! Laisvė ten už Pyvesos, už Mūšos,
Kaip pakalnėn skuba į visi keliai...
Šimtą metų bėgo ji tolyn, uždusūs,
Verkdama, tarytum kūdikis, gailiai.

Nepalinko baltos obelys pakluonėj,
Nepalaužė apsnigtų žiedais šakų,
Nenuėjo, neaidėjo skausmas kloniais
Po žalių žiedų čiobrelių vainiku.

Iš lūšnų, iš kumetytų, iš sodybų,
Kur nukaršo baudžiuojų tėvų tėvai,
Melsdamiesi aušrai jų sapnų vėlybai
Ėjo jie jauni kaip diendaržio klevai.

O neverstos vagos pūdymais alsavo
Ir kvepėjo kaip gyvybė paryčiais —
Lauks čia biržės nesulaukę gelsvo javo
Po skliautais, kaip veidas mylimos, skaisčiais.

Lauks čia laukas, lauks čia lankos žalios žalios
Ir lakštingala giesmelėj graudingoj,
Ir nekils dar: gun sukęs sau lizdelį
Vyturelis neverstoj laukų vagoj...

PAMINKLAS už Lietuvos laisvę kritusiems kariam Kauno kapinėse.

"GELEZINIS VILKAS" IR JAZDA TATARSKA"

Prisimindami nepriklausomybės kovas, spausdiname A. Vierulio vaizdelį, paimtą iš knygos "Neužmiršk Lietuvos". Rd.

Tyli giria. Tyli nuplikę lapuočiai, tyli šimtametės eglės, pušys, tyli susimąstę, nugeltusiais, šalnos nukąstais lapais milžinai ažuolai. Tyli giria ir, tarytum, ką mena. Tik protarpiais girios gelmėse prunkstelės arklis, taukstelės kilpa į kilpą, sužvangęs kamanos ir tyla...

Tyla miške, tyla ir lauke, tik netyla ten, gale lauko, sodžiuje. Darosi ten kažkas tokio baisaus, žiauraus ir nepaprasto: girdisi moterų verksmas, vaikų klykimas ir lenkų grobuonių keikimai — ten Lietuvos ir lenkų dvarininkų sūneliai, susispietę į būrį ir pasivadinę save "Jazda Tatarska", grafo Kasakovskio vedami, puola mūsų sodžių, plėšia žmones, krauna į vežimus jų turtą ir reikalauja sunešti legioninkams maisto...

Kantriai tyli "Geležinis Vilkas" ir kantriai laukia savo vado ženklų pulti ir sutripyti grobuonis. Bet apskrus gudrus vadas akyiai seka kiekvieną grobuonių judėjimą ir, nustatęs į sodžių kulkosvydžius, sukandęs dantis laukia...

Štai išvažiavo iš sodžiaus vienas prikrautas vežimas, kitas, trečias... Iš už tvorų pasirodė viena konfederatka, kita, trečia, ir puikiai pasirėdžiusių gerasis ponaičiukų būrys sužibo saulėje savo marga uniforma ir blizgančiais ginklais...

— Jūū-ki! Valio! — suzgė "Geležinio Vilko" vadas, ir tuo metu, kai sutarškė iš šonų kulkosvydžiai, tarytum, didžiausias viesulas pakilo miške: sutraškėjo medžio šakos, sudundėjo žemė ir dulkių debesys nurūko per lauką ten, kur pasirodė "Jazdos Tatarskos" būrys.

— Vilk!... Vilk želiauzny! Vilk... Panovie stuj! Ratujcia sie!... Do kupy!... Stuj psia-krev!... Stuj k... vy syn!... Stui!... Stui!... — bet tuo metu, atitrukęs nuo miško dulkių debesies, padengė sumišusių ponaičius. Papoškėjo iš šautuvų, revolverių, sužvango ginklai, surėkė, suspiegė, ir

Skaitykite "Aidus" 680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

viskas nutilo...

Iš už miško papokšėjo lenkai iš patrankų, atsiliepė jų kulkosvydžiai, bet kai išsisklaidė lauke dulkių debesys, ten, kur ką tik žibėjo saulėje grobuonių būrelis — gulėjo nukautieji, raitėsi sužeistieji ir kėpsojo arklių lavonai. Nedrąsiai, viens po kito pradėjo rodytis iš sodžiaus žmonės ir rankioti iš vežimų kiekvienas savo turtą...

O giria vėl tyli. Tyli nuplikę lapuočiai, tyli šimtametės eglės, pušys, tyli susimąstę, šalnos nukąstais lapais milžinai ažuolai, tyli ir tarytum mena prabočių darbus... Tyli ir prie medžių pri-rišti laukia savo paskutinio galo nelaisviai grobuonys.

Tyli ir giria, tik girios gelmėse glūdi "Geležinis Vilkas", glūdi ir tyko naujų grobuonių būrių.

PARTIZANAI miške.

KALNIŠKIŲ MŪŠIS

Šis partizanų kovų vaizdas paimtas iš Daumanto knygos "Partizanai už geležinės uždangos". Red.

Pietų Lietuvoje vienos iš labiausiai gyventojų pasakoti mėgiamų kautynių yra žinomos Kalniškių vardu — dažnai lietuvių prisimenamos keliose liaudies sukurtose dainose. Jos įvyko 1945 metais gegužės mėnesį Kalniškių miškelyje, kur 80 partizanų, vadovaujami Lakūno, per kelias valandas sunaikino virš 400 enkavedistų.

Šiose kautynėse šalia vyrų lygiai drąsiai pasirodė ir moterys. Lakūno žmona (buvusi mokytoja) per visas kautynes drąsiai kovėsi, padavodama net kritusius kulkosvaidininkus, neišleisdama iš rankų kulkosvaidžio net tada, kai ją per abi kojas sužeidė. Šalia jos lygiai drąsiai kovėsi partizanė Pušelė.

Išvirtinčius Kalniškės miško aukštumoj partizanus puolė dešimteriopai didesnės enkavedistų pajėgos, atžygiavusios iš Simno. Kautynės virė kelias valandas, bolševikams bandant išbrauti į partizanų pozicijas. Visi puolimai sugniužo į kietą pasipriešinimą, kalna-

gubri nusėjant vis naujomis aukomis.

Tik baigdami amuniciją, partizanai iš gynimosi perejo į veržlų puolimą ir, paskutinėmis šovinių saujomis pralaužė gilius bolševikų žiedus, kurie supo partizanus, išsiveržė į laisvę.

Miško kalnagubryje amžiams liko išsėtis dalinio vadas La-

pat savo darbus ir šeimas palikę. Bet jie buvo drąsūs, pasiryžę geriau mirti negu pasiduoti. Tokia drasa lami. Tie "minutės vyrai" laimėjo laisvę Amerikos Jungtinėm Valstybėm.

Lietuvių tauta tokius pat narsius vyrus vadina **savanoriais kūrėjais**. Jie tap pat buvo kovom neparuoti, menkai ginkluoti, čia pat palikę savo laukų darbus arba mokymų suolus ir išėję Lietuvos laisvės ginti. Jie sudarė pirmąsias uztvaras priešui, jie sudarė ir pirmuosius branduolius reguliariai Lietuvos kariuomenei. Savanorių - kūrėjų auka buvo apginta Lietuvos žemė, ir tiek tos žemės turėta, kiek siekė jų kraujas. Nė vieno sklypelio niekas veltui nepridėjo. Dar buvo kitiems užleista žemės, kurioje krito tie narsūs Lietuvos sūnūs.

KAUNE, Karo muziejuje, laisvės laikais buvo kitas paminklas kritusiems už Lietuvos laisvę — paminklas iš surinktų Lietuvos laukuose akmenų. Tai **Nežinomam Kareiviui** paminklas. Prie jo kas rytas ir vakaras **karo invalidų** būrelis kėlė Lietuvos vėliavą. Vakarinės maldos kiekvieną sulaikydavo rimties valandėlei, nuteikdavo šventai, prabildavo kažkokiu nežemišku ilgesiu, nes saulė jau leidosi ir naktis gulė. Leidosi ir vėliava nuo bokšto. Tačiau žinotai, kad rytą ji vėl pakils, kol toje Lietuvos šventovėje budi Nepriklausomybės karų veteranai. Jų auka Lietuva gaėjo prisikelti ir gražiai suklestėti. Dėl jų aukos galima buvo ramiai naktį miegoti ir iš ryto

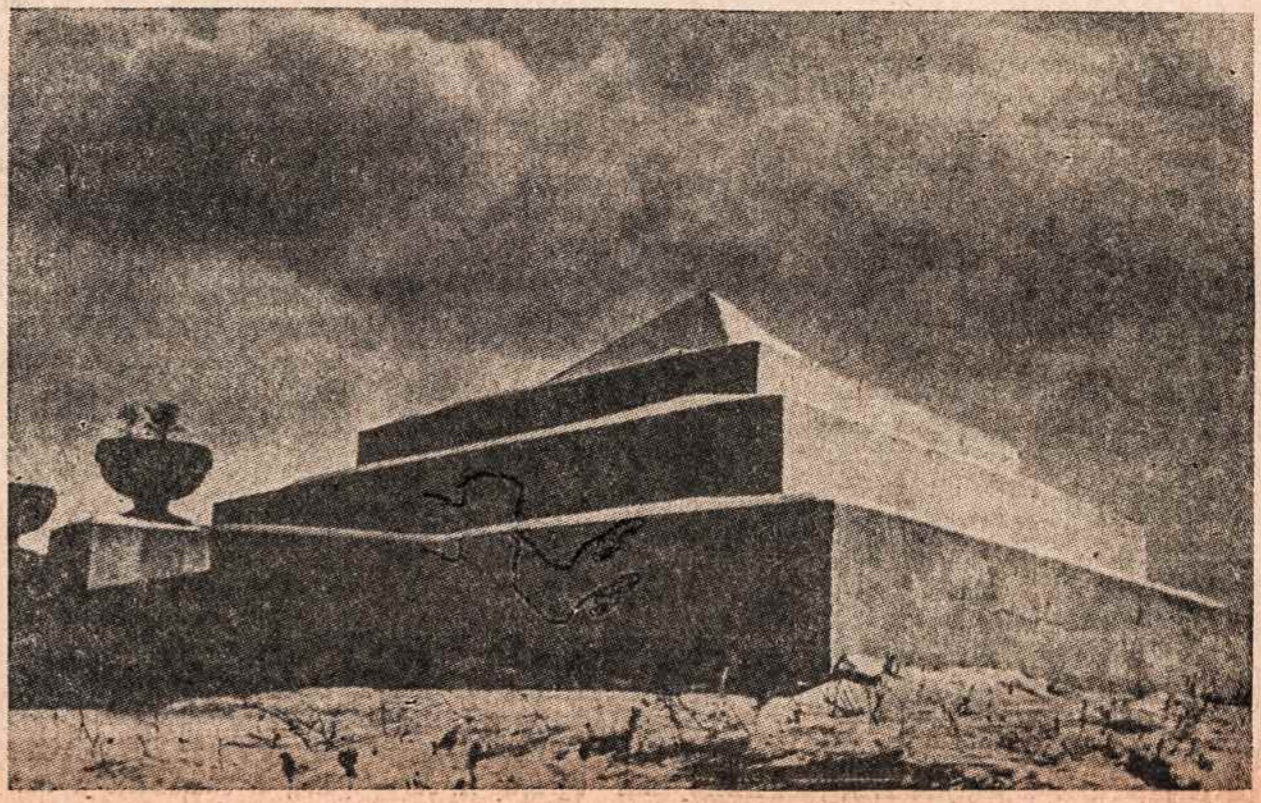
dėl prarastos laisvės ir dėl tų nežmoniškų išvežimų pakilę buvo irgi savanoriai, **Laisvės kovotojai**, pirmom praėjusio karo dienom Lietuvoje. Jų auka buvo laisvė atgauta. Jei ir trumpai ji laikėsi prieš vokiečių užpuolimą, tai ji vis tiek paliko liudijimą didelio tautos sujudimo savo laisvei ginti. Ta narsa ir pasiryžimas atėjo iš pačios tautos, nerikiuotos, kovai neparengtos, savo likimui paliktos.

Negaleistingam likimui po praėjusio karo palikta lietuvių tauta davė **partizanus** savo žemei ir laisvei ginti. Jų žuvo nebe šimtai, Jų krauju aplaistyta visa Lietuva. O tokia žemė niekam neturi teisės priklausyti, kaip tik tiems, kurie už ją savo gyvybę aukojo. Nėra abejonės, kad dėl jų aukos Lietuva vėl bus laisva.

TREMTYJE mums pareiga prisiminti visas tas aukas, sudėtas ant Lietuvos laisvės aukuro. Tik tuo lietuvių tauta ir tebėra dar gyva, kad tų aukų jai nestigo, pradėdant savanoriais ir ateinant iki partizanų. Mažos tautos tik tokiom aukom ir tesilaiko.

Šiandien aukos reikalaujama iš kiekvieno lietuvių, kur jis bebūtų ir kokį darbą bedirbtų. Tai frontas, kuriame visi esame kariai. Mūsų pasiryžimas išverti svetur ir daryti visa, kad Lietuva vėl būtų laisva, bus ir geriausia pagarba kritusiems Lietuvos karižgiams. S. Suž.

Sese, pink vainiką žalia,
Atnešk paslapčia,
Broli, juodą medžio kryžių,
Pastatyk naktia...

POVILUI LOKSUII paminklas ties Kėdainiais.

KAUTYNES ties Polocku 1518 m.

Jaunieji veržiasi, senieji džiaugiasi

Mokinių varžybos Detroite

Lapkričio 11. Graži sekmdienio popietė. Ispanų salėje atričiai cypauja naujai pirktas Detroito Liet. Bendruomenės skyriaus garsiausias, Publika neįprasta. Tokios nei motinos diena nematai: pipiriukai laksto iš vieno suolo į kitą, nuo mamos prie tėtės, daug mokslievių, vienas kitas viengungiškas žmogus.

Prasiveria, uždanga, ir VI. Pauza, Detroito LB švietimo vadovas, maironiškais žodžiais atidaro LB Detroito apylinkės valdybos organizuotą dailaus skaitymo ir deklamavimo varžybą.

Jury komisijoj: rašytojai Alė Rūta ir Vyt. Alantas, mokytojai V. Kundrotienė, žurnal. A. Astašaitis, K. Kodatienė ir VI. Pauza.

Alkos režisierius J. Pusedėris pristato iš eilės 21 jaunuosius (6—12 metų) skaitytojus ir deklamatorius ir 3 vyresnius (12—18 metų), deklamatorę ir 1 kalbėtoją.

VARŽYBOS UZTRUNKA VALANDA

Tik apie 3 minutes kiekvienam duota. Publika ploja kiekvienam, nebūtinai gerai pasikačiusiam ar padeklamavusiam. Džiugu, kad eina varžytis. Virpa tėvai, kad tik jų vaikas nesuklystų, spokso broliukai ir sesutės, kaip ten į juos panašūs ir "triūba" kalba... Nejuociam nuriedi į anuos laikus, kai gimnazijos mokinių varžybose vienas draugas uždeklamavo: "Kur šiandieną jina?... Kur šiandieną jina?... ir nulipo atsakymo nesulaukęs nei iš savęs nei iš kitų..."

Cia tokios tragedijos neįvyksta. Eilėraščius visi moka ir skaito palyginti aiškiai. Amerikoniško akcento maža. Apstu tarmiškumą, (nelabai grynų), smukinėja kitiems kirtis, kai kuriuos eilėraščių ritmas nuveikia, kita bando gestikuliuoti. Tik keli skaitytojai palaiko akių ryšį su klausytojais.

Ko norėt iš jaunų, daug jų

pirmą kartą tokiose varžybose dalyvauja. O jos geras dalykas.

VAIKAS TURI PAJUSTI, kad ir jis svarbus lietuviškame gyvenime ir kad tame lietuviškame gyvenime jis gali rasti daug gėrio ir grožio. Eilėraščius ir skaitymėlius dauguma parinko tėvai. Ne visi jų buvo vertingi. Antra vertus, ne visi eilėraščiai vaikams tinka. Kaip gali įsijausti į "Juratę ir Kastytį" devynmetė mergaitė. Daugelio tema — Lietuva. Ir publika daugiau ploja tam, kurs tvirtai pasako, kad "grįš Kaunan". Tada galvoji, ar eilėraščių, ar deklamatorių klausytojai vertina.

Beveik nusibodo 21 jauniklio klausyt, ypač, kad mikrofonas daugeliui paastrino balsus.

Maža vyresniųjų grupė, tik 3 ateitininkai ir viena skautė. Kur kiti? Kaltos ir organizacijos ir tėvai, kad neparodė susidomėjimo vienu lietuviybės išlaikymo veiksniu.

Po varžybų pertraukos Lidija Mingėlaitė pianu skambina Šimkaus "Kur bakūzė samanota" akompaniamentą ir Naujajio nokturną.

A. Udrys, A. Karvelis, V. Petrauskas ir A. Kutkus grupėje deklamuoja Čičinską, režisuotą J. Pusedėrio.

Akordeonu lietuviškų dainų pyne išpildo jaunutis Vyt. Marčiukaitis.

Ketvirtaskyriai improvizuoja Antanėlį tinginėlį.

Pabaigai 8 Gabijos tunto skautės sušoka blezdingėlę ir

kepurinę. Sokiam skambina L. Mingėlaitė, vadovė A. Rastenytė. Neperseniausiai įsisteigusi šokių grupė džiugina visus. Sekmės darbe, o progų šokti visada atsiras!

LAIMETOJAI

Scenon sueina visi varžybų dalyviai ir jury komisija, VI. Pauza skaito protokola. Jaunųjų grupės deklamavime skiriama I vieta — V. Griciūtei, II — D. Bajorūnaitei, III — J. Kutkutei. Skaityme: I — A. Karvelui, II — R. Bulgaraukaitei, III — V. Čiunkaitei. Vyresniųjų grupėje: deklamavimo I vieta V. Čiunkaitei; skaityme: I vieta A. Udrui, II — V. Čiunkaitei ir III — A. Blubliui.

Kalbėjime I — vietą gavo vienintelė kalbėtoja (faktiškai atpasakotoja Gedimino sapno) Lidija Mingėlaitė.

Dovanų gavo ne vien laimėtojai, bet ir kiekvienas varžybų dalyvis.

Tai buvo daugiausia knygų. Jų paaukojo už 50 dol. LB Detroito valdyba; dovanų davė ir dr. E. Gurskytė — Pauzėnė ir Alė Rūta. Gražu, kad jaunimo reikalus taip gražiai žmonės supranta.

Vyt. Alantas džiaugiasi konkursu ir jo dalyviais. Tęsdamas VI. Pauzės mintį, jis priduria, kad ne vien kalba svarbu, svarbu ir literatūra ir istorija. Tokie konkursai kaip tik ir padeda pamilti savąją literatūrą.

Užbaigos žodį

taria ir LB Detroito apylinkės pirmininkas Vyt. Kutkus. Kaip ir visada optimistas, jis

regi jaunuosiuose gyvą Lietuvą.

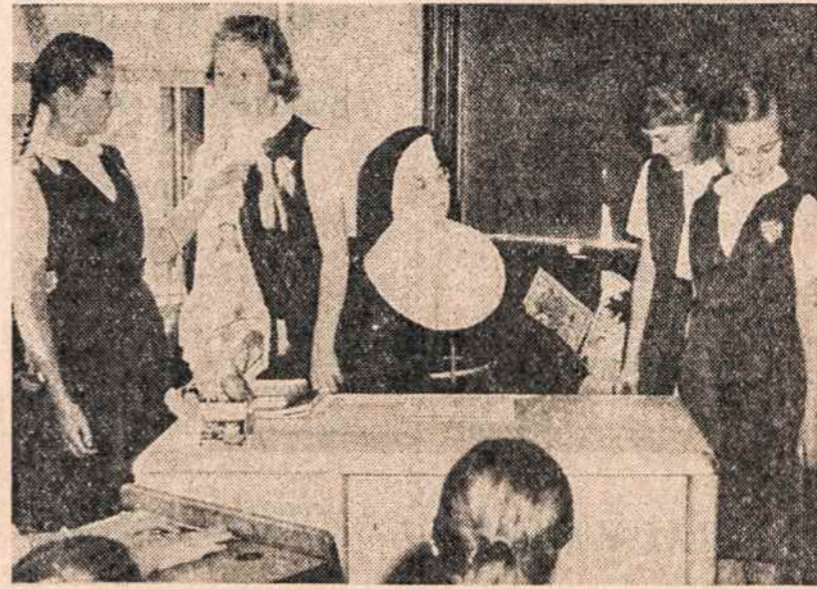
Po to salėje vėl spiegia garsiausias, vaikai bando šokti, daugiau stumdosi, laksto. Porai suaugusių nepasiseka suorganizuoti ratelių ir sukniūno. Sritis, kuri pas mus jau merdi. Ir čia šviesti sunkiau negu nuo scenos.

Jaunimo varžybos žodžio dailume Detroite pirmą kartą buvo tokiu mastu. Jos pavyko puikiai. Tikiu, kad dabar daug vaikų didesniu noru mokyklos eilėraščių ar skaityti.

Kad tas noras neaustu, reikia duoti kuo daugiau progos panašiai pasirodyti organizacijose ir šeimose. Bičiuliškos šeimos namuose gali surengti mažesnes varžybas.

LB Detroito apylinkės valdybai dėkojant už tokį gražų mostą jaunimo atžvilgiu, reikia palinkėti, kad tokios varžybos liktų tradicija ir kad kitais metais, truputį anksčiau ir aiškiau organizuojant, būtų sulaukiama daugiau varžovų ir daugiau džiaugsmo!

P. Natas

ROCHESTERIO mokykloje nauja uniforma. Viduryje sėdi sesuo M. Rachelė.

ROCHESTER, N. Y.

Sv. Jurgio lietuvių parapija, talkininkaujant Amerikos veterano Gudyno vardo postui, lapkričio 17 suruošė kalakutų balių (Thanksgiving Festival). Tai buvo puiki proga iš visos apylinkės lietuviams susitikti, pasilinksinti, pažaisiti, pabendrauti. Pelnas nuskirtas parapijos statybos fondui ir liet. kat. jaunimo reikalams.

Jurgio parapijos mokykloje, įvesta mokiniams uniforma. Mergaitėms žalia suknelė ir balta bliuskutė, berniukams — žali baltiniai ir tamsiai žalias kaklaraiškis. Daug tėvų ateina padėkoti klebonui už jo taip gražų ir praktišką sumanyimą. Rochesterio diecezijos laikraštis net įsidėjo paveikslą, kaip gražiai atrodė uniformos auklėtinės.

Šiais mokslo metais, liet. šv.

LIETUVIAI RINKIMUOSE IR DEMONSTRACIJOSE

CLEVELAND, OHIO

Abi didžiosios JAV partijos, demokratai ir respublikonai, siekė kuo daugiausia laimėti sau balsų. Nemaža dėmesio buvo skiriama ir tautinėms grupėms. Aktyvesni čia buvo, rodos, respublikonai. Lietuviams buvo išsiuntinėt specialaus Amerikos lietuvių komiteto atsišaukimas, raginąs balsuoti už Eisenhowerį ir Nixoną. Šio komiteto sudėty iš Clevelando lietuvių randame

vardus J. Smetonos, K. S. Karpiaus, dr. J. Stankaičio, muz. Alf. Mikulskio, P. Luizos. Kai kurie iš jų su respublikonų partija jau iš seniau sutapę, kitų nebuvome įpratę matyti aktyviųjų politikų eilėse.

Teko taip pat matyti ir segamąjį prez. kandidato Eisenhowerio atvaizdą su lietuvišku iraisu. Visa bėda tik ta, kad šis iraišas padarytas netaisyklinga lietuvių kalba: "Aš esu dėl Ike" (galėtų būti: Aš esu už Ike).

Vengrijos revoliucijos atgarsiai

Vengrų tautinės grupės iniciatyva, įvyko du vieši masiniai susirinkimai. Pirmajame, spalio 27 d., Alto skyriaus organizuojami dalyvavo ir lietuviai. Deja, kaip organizuota grupė liko nepastebėta: nuvyko ne tik be plakatu, bet ir be tautinės vėliavos. Neblogai kaip minios kalbėtojas pasirodė J. Daugėla.

Antrasis susirinkimas lapkr. 4 d., centrinėje Public Square aikštėje ejo jau liūdesio ženkle: visų dvasių ir nuotaiką slėgė pradėtasis vengrų tautos naikinimas. Ir šiame susirinkime lietuviai dalyvavo kartu su kitomis tautybėmis. Kaip grupė pasirodė jau gerai suorganizuavusi; su plakatu ir su vėliava, taip pat nemažai skaičiumi. Kalbų čia jau niekas nebesakė — iš suklaupusios tūkstantinės minios krūti-

Rūbų rinkimas

vyksta sėkmingai, kurių jau nemažai sušėta klebonijoje. Jie bus išsiūsti vargstantiems ir kenčiantiems šaltį anapus geležinės uždangos, Sibiro miškuose, kur neša sunkų vergijos jungą. Juos pridengdami išsaugosime jų sveikatą, suteikdami vilties sulaukti laisvės.

Mirusieji

Ona Kalinauskienė mirė lapkričio 11. Iš šv. Alfonso bažnyčios, lapkričio 14, palaidota Holy Redeemer kapinėse. Nuilūdime paliko vyrą Kazį ir dukterį Pranę.

Morta Cerniauskienė staiga mirė lapkričio 12, gyvenusi Catonsville. Po gedulingų šv. mišių iš šv. Alfonso bažnyčios palaidota Holy Redeemer kapinėse. **Jonas Obelinis**

BALTIMORE, MD.

savo tarpe, šv. Alfonso parapija yra žinoma visoje Amerikoje ir Europoje savo aukomis, skiriamomis misijoms. Parapiečiai, suprasdami misijų darbo kilnumą ir reikalingumą, mielai aukoja. Štai ir vyskupui Durick, atvykusiam iš Mobile, Alabama, misijų krašto, suaukojo virš tūkstantčio dolerių. Jis pareiškė didelę padėką klebonui ir visiems parapiečiams už gerą širdį ir aukas.

Altoriaus ir Rožančiaus draugijos

savo susirinkimuose nutarė lankyti parapijos sergančius, kurių yra gana daug. Šių draugijų moterys yra tikrai pasisventusios gailėstingumo darbams. Jos ne tik padeda parapijos parengimuose, bet atlieka ir artimo meilės darbą, lankydamos sveikatos netekusius.

Sumažėjo darbai

Baltimorėje pradėjo atleisti iš darbų, ypač iš laivų statybos. Toks reiškinys sukėlė neramumą.

Parapijos parengimai

iki šiol visada pasėkmingi.

PUTNAM, CONN.

Putnamo studentės ir moksleivės ateitininkės spalio 28, suruošė Kristaus Karaliaus minėjimą. Minėjimas buvo pradedamas maldą, kurią sukalbėjo kun. S. Yla. Po to draugovės pirmininkė Danutė Giedraitytė pakvietė prelegentę seserį M. Palmyrą, kuri skaitė paskaitą "Kristaus igyvendinimas į kasdieninį gyvenimą". Po paskaitos, studentės ir moksleivės kartu išpildė studentėjų paruoštą montažą "Kristus — meilės, tiesos, amžinos ramybės Karalius". Minėjimas buvo baigtas giesme "O Kris-

tau, Pasaulio Valdove!". Lapkričio 10—11 d.d., Danutė Giedraitytė, Lilija Tumošaitė ir Teresė Ivaškaitė dalyvavo SAS Centro Valdybos suruoštuose studentų ateitininkų draugovių valdyboms kurseliuose Hartforde. ti

• **Rosdsburgs**, Vokietijoje, kiekvienas lietuvių kapas yra papuoštas granitiniu paminklu su lietuvišku įrašu.

• **Liet. Stud. Sąjungos** suvažiavimas vyksta šį Padėkos dienos savaitgalį Chicagoje.

IŠ VISUR

• Darbininko kitas numeris dėl Padėkos dienos išeis kitą savaitę, antradienį, lapkričio 27 d.

• **Listuvių Dailės Instituto** naują valdybą sudaro dailininkai: A. Valėška — pirm. T. Valius — vicepirm., A. Marčiulionis — gen. sekretorius, P. Augius — ižd., V. Petravičius ir V. Vizgirda — nariai. Instituto atstovai atskiroms sritims: rytinėms JA Valstybėms—V. Vizgirda (Bostone), Kanadai — T. Valius (Toronto), Europai — A. Mončys (Paryžiuje), Australijai — T. Zikaras (Carnegie, Vic.).

• **Hartforda**, Conn., gruodžio 2, 3 v. p. p. Svč. Trejybės mokyklos salėje vyksta kalėdiškas parengimas, vaidinama Nelės Mazalaitės šiai progai parašytas vaidinimas "Zvaigždė"; dainos, lietuviški tautiniai šokiai. Programą atlieka Nek. Pr. Serserų pensjonatas iš Putnamo. Pelnas skiriamas Marijos šventovės skoloms sumažinti. Kviečiami visi atsilankyti.

• **Jonas Jasinskas** išrinktas Ocean City viešbučių ir restoranų draugijos pirmininku ateinančioms metams. Jis yra gimęs Lietuvoje, baigęs Kauno universitetą teise, buvo Lietuvos aviacijos karininkas, 12 metų buvo diplomatinėje tarnyboje, 1939 m. buvo paskirtas į Lietuvos konsulatą Chicagoje. Vėliau jis perėjo į viešbučių biznį, buvo vedėju įvairių viešbučių, vasarviečių, dabar turi pats savo Croft viešbutį Ocean City, N. J.

• **Geesthachte**, Vokietijoje, vietos lietuviai pavyzdinčiai rūpinasi lietuviškomis kapinėmis, kas metai organizuoja bendrą mirusiųjų pagerbimą.

• **Prof. K. V. Baraičiui**, žymiam mūsų kompozitoriui, šiemet sueina 60 metų.

• **Kazys Leknius** Detroite priimtas į Pontiaco simfoninį orkestrą. Jis yra pats jauniausias (tik keturiolikos metų) smuikininkas orkestre.

• **Chicagos aukš. lituanistikos** mokyklos mokiniai ir mokinės, atsiliepdami į Chicagos Liet. Tarybos raginimą, parašė 250 laišukų prezidentui Eisenhoweriui, prašydami užstoti Vengriją ir Lietuvą.

IEŠKO

Jono Redzevičiaus, gyvenančio ar gyvenusio Brooklyne. Atsiliepti "Darbininko" administracijoje.

• **Genė Kazmierėnienė**, gyv. Lietuvoje, ieško savo vyro Kazmierėno Felikso, s. Antano, gim. 1908 m. Kreiptis į Darbininko redakciją.

VISI YRA KVIEČIAMI ĮSIGYTI

neseniai pasirodžiusį

AIDŲ

specialų numerį skirtą kultūros kongresui ir dainų šventei

TEN ATSPAUSDINTA VISOS PASKAITOS, REZOLIUCIJOS, KONGRESO BEI JO SEKCIJŲ APRASYMAI IR 50 NUOTRAUKŲ

Leidinyi turi 92 pusl. ir pasižymi didžiu aktualumu. Užsisakykite jį tuojau, prisijusdami 1 dol.

šiuo adresu:

A I D A I
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

JAUNAVEDAI: Ervey Marton 97 ir William Koeh 77 (Albany, N. Y.)

Lietuvos Vyčių Radio Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kilocycles KIEKVIENA SEKMADIENĮ—NUO 1:30 IKI 2:00 VAL. Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa
WBMS, 1090 kilocycles
BOSTON 15, MASS.

Sekmadieniais
12:30 iki 1:00 val. pietų metu
VEDĖJAS — P. VIŠČINIS
31 Bunker Ave.
BROCKTON 4, MASS.
Tel. Brockton 8-1159-R.

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

3% A YEAR LATEST INTEREST RATE

COMPOUNDED SEMI-ANNUALLY JAN. & JULY

Interest begins the first day of the month on deposits made during the first 10 business days of January and July, the first 5 business days of April and October and the first 3 business days of all other months, when left until the end of the interest period.

THE Kings County SAVINGS BANK

Incorporated 1860
135 BROADWAY at BELFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured
Up to \$10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

THE FOLLOWING BUSINESS MEN AND WOMEN SEND PERSONAL Thanksgiving Day GREETINGS TO ALL OF OUR READERS. THE SPECIAL MESSAGE PRINTED IN THE CENTER OF THIS PAGE EXPRESSES THEIR FEELINGS ABOUT THE HOLIDAY SEASON DURING THESE TRYING DAYS.

CUSHMAN BAKERY

43-82 Vernon Blvd.
L. I. C.

AAAA Ansaphone For You
316 Warburton Ave.
YONKERS, N. Y.

Fleetwood Radio Service
36 W. Broad St.
MT. VERNON, N. Y.

BRAUHAUS
249 E. 86 St.
N. Y. C.

Helena Rubinstein
655-5th Ave.
N. Y. C.

WHITESTONE Savings & Loan Assoc.
1245-150 St.
Whitestone, L. I., N. Y.

THELMA'S BEAUTY SALON
3972 Amboy Rd.
GREAT KILLS, S. I., N. Y.

Modern Meat Market
65-15 Grand Ave.
Maspeth, L. I., N. Y.

Nelson Shoppes
41 Pearl St.
PORTCHESTER, N. Y.

Fellman Vans
785 Cypress Ave.
Ridgewood, N. Y.
(Formerly of Maspeth)

Staten Island News Co. In.
195 Broadway
WEST BRIGHTON, S. I.

PABST BLUE RIBBON BEER

The Ugly Duckling Restaurant
82 W. 3rd Ave.
N. Y. C.

Quality Auto Body Works
422 E. 92
N. Y. C.

Yonkers Motor Corp.
210 South Broadway
YONKERS, N. Y.

SCHALLER and WEBER
1654 2nd Ave.,
N. Y. C.

DANCE STUDIO
350 E. 81 St.
N. Y. C.

Hungarian Restaurant & Bar
1504 York Ave.,
N. Y. C.

PROGRESSIVE Floor Covering Co., Inc.
66 Market St.
PASSAIC, N. J.

Frank J. McCann
115-13 111 Ave.
OZONE PARK 20, N. Y.

Jimmy Febb Music Studio
831 Castleton Ave.
WEST BRIGHTON, S. I.

Joseph V. McGrath
9120 - 37th Ave.
JACKSON HEIGHTS, L. I.
New York

CHARDAS Restaurant
307 E. 79 St.
N. Y. C.

Iona Prep School
715 North Ave.
NEW ROCHELLE, N. Y.

BALDWIN Savings & Loan Assoc.
2303 So. Grand Ave.
Baldwin, L. I., N. Y.

CENTURY AUTO Welding and Repairing
238 Delancey St.,
N. Y. C.

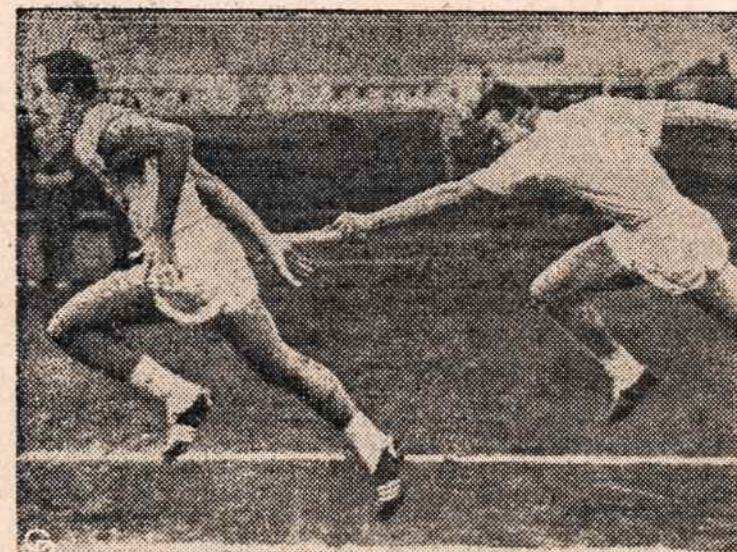
JACOB RUPPERT BREWERY

1639 3rd Ave.
New York, N. Y.

Flatbush Chevrolet Corp.
2625 Bedford Ave.
BROOKLYN, N. Y.
BU 4-3200 - F. McVey

KRUEGER BREWING CO.

75 Belmont Ave.
Newark, N. J.

AMERIKOS SPORTININKAI olimpiadoje: Bobby Morrow ir Walter Th. Baker.

Cleveland, Ohio

(Atkelta iš 5 psl.)

ALRK Fed. Clevelando skyrtaus pirm. P. Kliorys. Dr. Ad. Damušis kalbėjo apie Katalikų Akcijos aktualumą gyvenime. Pr. Ambrazo pianinu palydimas giedojo J. Matulionis, J. Gailiūšytė, A. Alkaitė ir S. Alkaitis pianinu ir smuiku atliko kelis kūrinius, I. Stasaitė padėklamavo ir E. Alšėnienės montažą parodė moksleiviai ateitininkai ir jaunučiai.

Lapkričio 9 d. apatinėj lietuvių salėj įvyko Liet. Studentų Sąjungos Clevelando skyriaus susirinkimas ir pasilinksminimas. J. Sabaliauskas pranešė apie pavasarį įvykusį finansų semestrą, R. Bajoraitis padarė veiklos apžvalgą, buvo aptarti einamieji reikalai. Skyriaus nutarimu, buvo paskirta 10 dol. "Studentų Gairių" leidimui paremti ir 10 dol. kolegei Elv. Sikšniūtei ligoje padėti. Skyriuje yra 49 nariai, susirinkime dalyvavo 35.

Naujuoju Ateities klubo pirmininku yra S. Laniauskas. Lapkr. 4 d. įvykusiame susirinkime į valdybą buvo pririnkta M. Ambrozaitienė, dr. K. Ambrozaičio žmona.

Lankydamosis Clevelande, Liet. Enciklopedijos leidėjas, JAV Liet. Bendruomenės Tarybos narys J. Kapočius lapkričio 5 d. dalyvavo pasitarime su kaikiuriais Bendruomenės Centro Valdybos nariais dėl LB metraščio leidimo. StP

Kariuomenės mirėjimas

L. V. S. Ramovės Clevelando skyrius lapkričio 24, šeštadienį, Lietuvių Svetainės salėje rengia kariuomenės šventės minėjimą. Kalbės gen. K. Talat-Kelpša, meninę dalį išpildys "Ažuolų" oktetas, ved. J. Kazėno, vėliau pasilinksminimas. Lapkričio 25, 10 val. šv. Jurgio bažnyčioje misios už žuvusios dėl Lietuvos laisvės. Kviečiame visus dalyvauti. Į minėjimą einant aukojama 1 dol.

Paieškoma. Iš Lietuvos Kvedarienė paieško Paulės Satas, 1945 m. gyvenusios Atholl, Mass. Ji pati, arba žinantieji apie ją, prašom rašyti: A. Bartkevičienė, 8407 89 St., Woodhaven, L. I., N. Y.

ATRITIS - REUMATIZMAS

Naujasis Amerpol iš karto palengvina muskulių skausmus bei sąnarių sustyrimą. Nuostabiai greitai atima sąnarių uždegimą, muskulių ištūtinimą bei sustyrimą. Kreiptis į savo vaistinę ar rašyti: AMERPOL, Chicago 22, Ill. Tepalas \$2.00, tabletės \$3.50, o abu — tik \$5.00.

TO PLACE HELP WANTED ADS. ASK FOR AD. TAKER TELEPHONE: DEABORN 2-0819

HELP W. FEMALE

BANK POSITION
Experienced but will train bookkeepers, Borroughs or N. C. R. High salaries, 5 day week, excellent trains. Pleasant working conditions.

NATIONAL BANK OF ALBANY PK.
3424 W. LAWRENCE
ASK FOR BENEDETTI BERNIUKAS

H. W. MALE

AMERICAN WHOLESALE CO.

Needs

- INDEX CLERKS
 - TALLY CLERKS
 - COMPUTOMETER OPERATORS
 - TYPISTS
- Full Time, 5 Day Week. Many Company Benefits, Employee Discounts, Good Insurance Plan, Liberal Insurance Plan, Excellent Opportunity for Advancement.

APPLY PERSONNEL OFFICE AN 3-4500 222 W. MONROE Miss Holloway

SEWING MACHINE MECHANIC

Experienced on industrial machines.—Factory service. Must be good precision man. Overhaul, repair, maintenance. Excellent salary. ENGLANDER CO. 2451 Roosevelt Rd. MONroe 6-7500

Mes reikalaujam ..

(Atkelta iš 2 psl.)

užkirsti kelius tolimesnei Sovietų agresijai, būtina reikalinga įvykdyti žmonių valią, pagal kurią turi būti atšaukti rusų kariuliai daliniai iš pavergtų kraštų ir tuose kraštuose būtų pravesti laisvė rinkimai. Toliau, remdami JAV-bių teikimą maisto iš esamų perteklių ir medicinos pagalbos, mes esame priešingi prieš bet kokias paskolas ar švelninimą suvaržymų prekybos su komunistinėm vyriausybėm".

Sis atsisaukimas, paskleistas visoje Amerikoje. Reikia pastebėti, kad neseniai įsisteigusi Conference of Americans of Central Eastern European Descent (Vidurio ir Rytų Europos kilmės amerikiečių konferencija) yra pasiryžusi koordinuoti dešimties tautų organizacijų pastangas šiame krašte. Konferencijos pirmininkas — prel. Jonas Balkūnas, sekretorius Vladas Barčiauskas, Konferencijoje atsto-

vaujamos šios organizacijos: Amerikos Lietuvių Taryba, American Albanian Literary Society, American Bulgarian League, The Czechoslovak National Council of America, Estonian National Committee in USA, American Hungarian Federation, American Latvian Ass., The Polish American Congress, Romanian American National Committee, League and Union of American Romanian Societies, Ukrainian Congress Committee of America.

Pavergtų tautų draugai,

amerikiečiai, kurių pirmininkas pasirašė tą atsisaukimą, yra žymūs amerikiečių bendros veiklos organizacija, siekianti padėti pavergtiesiems. Jos pirmininkas Christopher Emmet yra narys žymios Amerikos šeimos, American Friends of Captive Nations savo organizacijoje turi daug žymių amerikiečių, jų tarpe yra senatoriai Paul H. Douglas, John Kennedy, Karl E. Mundt ir Irving M. Ives, o taip pat nemažas skaičius kongresmanų priklauso tai organizacijai.

VAISTAI

RIMIFON, Penicilin, Streptomycin ir kiti, siunčiami į Lietuvą ir kitus Europos kraštus. Mujtai apmokami čia. Pristatymas garantuotas.

Europinių receptų paruošimo specialistas. Rašykite, aplankykite ar skambinkite telefonu.

B. Feldman Pharmacy
111 Ave. A & 7th St., New York City, N. Y.
Telefonas OR 7-5980

Ukrainiečių siuntinių persiuntimo įstaiga

Pagalba tėvynėje likusiems saviesiems

ZORYA

36 EAST FIRST STREET, NEW YORK 3, N. Y.
126 HOPE AVENUE, PASSAIC, N. J.
Tel. OREGON 4-3930

Mūsų įstaiga siūnia visokių rūbų siuntinius, iki 22 svarų svorio, į visus Sovietų Sąjungos kraštus, į Lietuvą, Ukrainą, Latviją, Estiją ir kitas šalis.

Savo sandėlyje turime įvairių prekių, maisto produktų džūzūse, įvairių audėklių, galanterinių prekių, odų ir kita. Viskas žemomis kainėmis. Taip pat įvairūs vaistai ir medikamentai.

Mums atsiųstų siuntinių formalumas sutvarkomas per dvi dienas ir išsiunčiame sąskaitas.

Iš mūsų įstaigos siuntiniai eina, betarpiškai, tiesiog į laivų paštą. Visi siuntiniai apdrausti. Pristatymas garantuotas.

Kreipkitės į mus platesnių informacijų.

New Yorke įstaiga atidaryta nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro, Passaic, N. J., įstaiga atidaryta ketvirtadieniais, penktadieniais ir seštadieniais nuo 10 val. ryto iki 7:30 val. vakaro.

MOTERŲ BOSTONE olimpiadoje saugo amerikietis sportininkas Willie B. White.

Isigykite gražius namus Hamiltone

Po eilės nedrausių bandymų šių metų pradžioje Hamiltonas pasiryžo įgyvendinti visų lietuvių širdyse gyvą idėją — isigyti gražius tautos namus Hamiltone.

1956 m. sausio 15 d. įvykęs šiuo reikalu Bendruomenės V-bos šauktas susirinkimas išrinko 5 asmenų v-bą, įgaliojamas ją pradėti minėtam tikslui lėšas telkti. Si v-ba, pramatydama reikalo didelę apimtį, kooptavimo būdu padidino ją iki 11 asmenų ir sudarė prie jos 3 komisijas: planavimo, parengimų ir kontrolės.

Pirmasis Namų Fondo atidaromasis koncertas, įvykęs gegužės 25, Brant Inn, sutraukė 406 svečius ir davė \$857.88 gryno pelno. V-ba, padrasinta tokio didelio pradinio pasisekimo, pradėjo verbuoti narius savo draugų ir pažįstamų tarpe, lygiagrečiai planuodama visuotinių narių vaju š.m. pa- baigoje.

Po tikrai padrasinančių ir puikių pradinių rezultatų (lapkričio 1 d. buvo 81 narys ir einamose s-tose \$10,300.00) v-ba savo spalio mėn. posėdyje nutarė skelbti visuotinį narių vaju ir jį pradėti 1956 m. lapkričio mėnesį.

Vajaus proga mes kreipiames į jus, gerieji Hamiltono, Paryžiaus, Brantfordo, Oakvilles ir jų apylinkių lietuviai, prašydami stoti į Namų Fondo nariais, įnešant ne mažiau šimto dolerių. Mes norime užakcentuoti vieną šio reikalo pusę: jei šioje akcijoje ne-gausime jūsų visuotinės paramos, mūsų ir jūsų įdėtas darbas bus veltui. Šis tautinio veikimo sektorius skiriasi nuo kitų organizacijų veiklos tuo, kad jis turi tik dvi galimybes: arba lietuvių namai atsis-tos arba jų nebus. Jei mums nepasiseks suorganizuoti 400—500 narių, mūsų sutelktas lėšas reikės gražinti, ir to viso sunkaus darbo neliks nė žymės. I tai kreipiame ypatingą tautiečių dėmesį ir prašome

visomis jėgomis apsispręsti bent šimtu doleriu prie N. F. prisidėti.

Narių vajaus metu visus lietuvius aplankys Fondo v-bos nariai, prašydami.

1. Inešti šimtą ar daugiau dolerių į Namų Fondą arba
 2. Negalint inešti iš karto nario įnašo, pasižadėti jį įmokėti dalimis arba
 3. Pasirašyti pasižadėjimą, nurodant datą, kada paskirtoji suma bus inešta.
- Rinkėjai įmokėjusiems pinigais išduos laikinus su N. F. anspaudu kvitus. Oficialūs pakvitavimai bus prisiųsti paštu.

Baigdami šį kreipimąsi norime pabrėžti, kad šimtas kitas dolerių didesnės įtakos į mūsų materialinį gyvenimą nepadarys, o praėjus keliems metams jo trūkumą visai išlyginsime. Gi visų sudėtos šimtinės matomu būdu liūdy-gal ir šimtus metų, kad čia gyveno dalis mažos, bet drausmingos, susiklausančios ir kultūringos tautos, kurios pirmieji ateiviai atsikėlė nuo gražių ir ramių Baltijos krantų.

Tad "Nesupelykim ir neikim į kapą be likusio ženklų, kad žmonėmis buvę" (V. Kudirka).

Dėkodami iš anksto už jūsų solidarumą, mes iškilmingai patikiname tamstas, jog dėsi-me visas pastangas, kad lietuvių namai Hamiltone būtų įsigyti.

Jūsų Hamiltono Lietuvių Namų Fondo Valdyba
1956 m. lapkričio 1 d.

Lietuvos konsulato ieškomi asmenys

Adomaitienė - Martinkaitė, Marijona, ir jos sesuo Kukaukienė, Ona, iš Tauragės ap.

Balčienė (Balčas), Ramanau-skaitė, Klimasė, ir jos sesuo Jotautienė, Ona, iš Spičių k., Šiaulių ap.

Baltranas, Tadas, iš Debei-kių parap.

Butėnas, Kazys.

Bytautas, Pranas, sūnus Do-mininko, iš Varnių val., Tel-šių ap.

Cepukaitė, Anelė, iš Varė-nos apylinkių.

Cernauskas, Pranas, iš Kaz-barių k., Batakių val., Tauragės ap.

Cižonienė - Tenukaitė, An-tanina, iš Telšių val.

Danielius, Antanas, sūnus Jono.

Dausynaitė - Kirsniene, Ro-žė.

Dautaraitė, Ona, dukte An-tano ir jos seserys Ručinskienė, Martina ir Kuprevičienė, Skolastika.

Duoba, Antanas, jo sūnus Antanas, ir dukte Melnikaitienė, Eugenija, gyvenę Nauga-tuck, Conn.

Eidrigėvičienė - Danielytė, Stasė, iš Kėdainių ap.

Engel, Albert, iš Kauno-Vi-lijampolės.

Gegžna, Antanas, sūnus Jo-no.

Gegžna, Vincas, iš Okainių k., Kėdainių val.

Grigaitė - Šauklienė, Veronika, iš Kybartų k., Raudonės val., Raseinių ap.

Jankauskaitė, Ona, iš Ku-piškio.

Jedzevičienė, Elzbieta, duk-tė Antano.

Jotautienė - Ramanaukai-tė, Ona, ir jos sesuo Balčienė (Balčas), Klimasė, iš Spičių k., Šiaulių ap.

Kirelis, Raimondas, sūnus Petro.

Kirsniene - Dausynaitė, Ro-žė.

Konstantinavičius, Vladas, iš Tauragės.

Krikštanavičius, Dominin-kas, sūnus Antano, ir žmona Radavičiūtė.

Kukaukienė - Martinkaitė, Ona, ir jos sesuo Adomaitienė, Marijona, iš Tauragės ap.

Kuliesiūtė, Paulina.

Kumeta, Juozas ir jo sūnus Domininkas, iš Vištyčio v., Vil-kaviškio ap.

Kuprevičienė - Dautaraitė, Skolastika, d. Antano.

Kutka, Antanas, sūnus My-kolo.

Latoža, Antanas, išvykęs iš Belgijos.

Lebedinskas, Feliksas, iš Va-rėnos apylinkių.

Liorentienė - Petrolionytė, Magdalena, iš Sasnavos.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi at-siliepti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

DISPLAY
WEEKEND RETREATS
MEN, WOMEN, MARRIED COUPLES

Franciscan Advent Retreats
Men — Nov. 30, Dec. 2
Business Girls—December 7-9

THIRD ORDER VILLA RETREAT HOUSE
Garrison, N. Y.
Garrison 4-3488

Write or phone
Rev. Fr. Director, OFM Cap.

CABRINI COLLEGE
Radnor, Pennsylvania

30 minutes to Philadelphia. Catholic institution for superior culture for women, directed by the Sisters, Missionaries of the Sacred Heart. Beautiful Campus, Main line transportation to Philadelphia.

For brochure write:
THE REGISTRAR,
Cambrini College, Radnor, Pa.

VOCATIONS

XAVIERIAN BROTHERS
The Xavierian Brothers, Teachers or youth for more than a century — invite pious, intelligent young men to a religious life dedicated to the Catholic class room.

GASOLINE STATION

FOR LEASE
Modern 2-bay service station now employing a high volume of business. Unusual opportunity to acquire one of the better paying stations. Inventory cost approx. \$5000. Training, with pay, provided.

For interview apply
SUN OIL CO.
53—02 11th St. L. I. City
Phone: ST 6-1230

BELLEROSE Upholstery Co., Inc. PAUL BELLINO, PRES.
Havemeyer 9-0590
Mfr. of High Grade Furniture. Repairing in All Its Branches
71-14 GRAND AVE., MASPETH, N. Y.

Pirmoji ukrainiečių siuntimo firma
SIUNČIAMSI SIUNTINIAI Į VISUS PASAULIO KRASTUS
R. W. Export—Import Co.

825 N. Franklin St., Philadelphia, Pa. Tel. WA 3-2259
116 E. 7th St. New York, N. Y. Tel. OR 7-6180

Siunčiami dėvėti ir nauji drabužiai, audeklai, avalynė, odą, vaistus ir kt. Įvairius daiktus galite pirkti vietoje. Tikslus ir skubus siuntinių pristatymas garantuojamas. Muftas ir kitos išlaidos apmokamos čia.

Istaigos atidarytos nuo 9 ryto iki 8 v. v.
Seštadienį nuo 9 iki 5 val. vak.
Licence of Parcels to Russia

PATIKIMIAUSIA ISTAIGA SIUNTI SIUNTINIUS Į SOVIETU SAJUNGĄ, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitus kraštus, apmokant čia muftą ir kuri garantuoja pristatymą, tai daugeli metų žinoma firma PARCELS TO RUSSIA, INC. (turinti SSSR leidimą), įgaliuota INTURIST, Maskvoje, rinkti muftus čia vietoje.

Praktiškai galima siunsti viskas—nauji ir dėvėti drabužiai, valgomieji produktai, įvairūs vaistai—Streptomocin, Penicilin, Rimofon ir kiti, oro pasta. Pristatoma laike 7-10 dienų.

Naujiena: Dabar galima siunsti "ANTI-POLIO SERUM"
Mes garantuojam pristatymą ir gavimą adresu parašu patvirtinto pakvitavimo. Siunčiame siuvas masinas, akordijonus, o taip pat rašomas masinėles įvairiomis kalbomis. DABARTINIS ADRESAS:

PARCELS TO RUSSIA, INC.
1530 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN 16, N. Y.
(Už kampo buvusios vietos). Tel. Ingersol 7-6465, Ingersol 7-7272
Istaiga yra pirmajame namo aukšte. Apylinkėje pakaunamali vietos pastatyti automobiliai. Istaiga atidaryta kasdien ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro, seštadieniais nuo 9 iki 4 val. p. p.

SIUNTINIAI ISSIUNČIAMSI KASDIEN.

TO PLACE, YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
CALL LO 3-7291

H. W. MALE
SUPERINTENDENTS
Large & small buildings
HANDYMEN
With or without room
PORTERS
Mullers Agency,
403 Bridge St., Brooklyn, NY.

PORTERS, STOCK PEOPLE, KITCHEN HELP
Full time schedule. Many employees benefits. Apply immediately—Work immediately. Apply during store hours.
Gertz—Hicksville, L. I.
Mid-Island Plaza
3rd floor—Personnel Dept.

STERN'S GREAT NECK STORE
turi darbo sandėlyje. Darbas 5 dienu, 37½ valandų savaitėje. Dirbantiems daug privilegijų teikiama. Kreiptis į raštine "Employment".
Great Neck Plaza
GREAT NECK, L. I.

HELP WANTED FEMALE
COOK-HOUSE KEEPER—\$60
Many Part Time Positions
Also
Many Other Good Paying Positions
Park Avenue Employment Agency
1026 Park Ave
(bet. 85 and 86 St.) N.Y.C.
BU 8-3445

REAL ESTATE
OUR LADY STAR OF THE SEA PARISH
Huguenot — 5 rooms, sun-porch, oil heat, storm-screens, garage. Immediate occupancy. Near Catholic schools, and churches, \$12,500. Principals only. HO 6-0560.

HOTEL GREYSTONE
91 St. and Broadway, N. Y. C.
Famous for excellent service with moderate prices.
We specialize in:
Wedding
Communion breakfast
Showers for brides
Anniversary parties
Club & organization socials
All social functions
Telephone now: TR 3-5918 — Ask for Banquet Director

ATTENTION LADIES
Are you contemplating spending your Christmas vacation away from the hustle and bustle of the holiday season? If so, Villa Pauline, Mendham, New Jersey, offers you this and much more — an opportunity to attend Midnight Mass on Christmas even and to enjoy all of the other blessings of your Catholic heritage.
If interested call MENDHAM 3-0002 or write to Sister Superior, Villa Pauline, Mendham, New Jersey.

REAL ESTATE
BELLMORE
\$24,990. Home of distinction. All brick split level. 7½ spacious rooms kitchen of your dreams, two full tile baths, stall shower, walk-in closets, two car garage, patio. Near everything. Must see to appreciate value. Walking distance to Catholic Schools and church. Located on Martin Ave., west of Bellmore Ave. Bulder. Su 5-2288 or SU 1.0298.

Jei nori ką paskelbti
DARBININKE,
ambink telefonu:
Glenmore 2 6916

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui
kreiptis pas
Juozas Andriušis
GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC
Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.
Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apdrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.
Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut
Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Kreptis: šokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Juozas Andriušis
87—09 Jamaica Ave. Woodhaven, 21, N. Y.
Virginia 7-4477

Paulius Gaubys
FOTOGRAFIJA
Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi aliejiniai portretai
P. Gaubys foto srity dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darba Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.
85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.
(BMT Jamaicaos linija, Forest Parkway stotis.)
Tel.: VI 6-2164
po 6 val. vakaro. nedarbo dienom visą dieną.

Tel. A Plegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New York.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

EVergreen 8-9794
M. and Z. Collision Works
JULIUS MALDUTIS
savininkas
Sulaikstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas, naujomis, dažymas ir poliravimas.
937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
KABARETAS
VYT. BELECKAS savininkas
Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

BROOKLYN HOMES
Beautiful one family detached — 6 rooms and porch — one car garage — oil heat — good section — St. Vincent's parish — Bargain at \$14,200. Also 2 family brick — 4—6 rooms apartments — colored tile bath — 2 car garage — Possession of 6 room apartment — \$15,500.
KIEFER
1231 Flatbush Ave.
Brooklyn, N. Y. — BU 7-3090

LENKAITES OLIMPIADOJE (Australijoje) šnekasi su kengūra

Need ANY KIND of Insurance?
Want information about required Insurance Certificate by Motor Vehicle Bureau to obtain 1957 Plates
THEN SEE OR CALL
JAMES W. SMITH, Broker
Representing ALL MAJOR INSURANCE COMPANIES
Stock and Mutual. Approved Bank Plan available for Premium Payment
375 Jay Street, Brooklyn 1, N. Y.
To serve you day or night:
Office: TR 5-6666—7. Home: GE 4-7676
Parishioners: St. Rose of Lima Church; Member Cathedral Club of Brooklyn; Board of Directors: St. Vincent's Home for Boys; Roman Catholic Orphan Asylum.

CLOSE-OUTS of ODD LOTS
Of Merchandise Suitable for BINGO GAMES
BAZARRS PRIZES
COME. SEE AN SAVE Travellers Premium Co.
8 Washington Street
New York City
DI 4-8260

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Balfo vajuos proga

paskutiniai stambiausiai aukotojai yra: Kazimieras Kundrotas — 100 dol.; po 25 dol. aukojo: Juozas Ratkelis, Francis T. Mathus, D. ir V. Anoniai; 20 dol. — inž. J. Vaitiekūnas; po 15 dol. aukojo: T. V. Dubauskas, Albina Dumbrienė su dukromis, J. Klivėčka, Jonas Mačiulis ir žmona; po 10 dol.: Elena Mačiulytė, Aldona ir Vainutis Zikarai, A. ir J. Ramanauskai, R. Markevičius, O. K. Bačauskai, Antanas Novickis, Jonas ir Viktorija Galiniai, J. Kezys, Mr. ir Mrs. Aresiūnas.

Skautų tėvų komitetas

pradėjo savo darbą; nori praveisti platesnį vajuo džamborės fondai, surengti vakarą visuomenei, pasirūpinti greičiau įregistruoti į Boy Scouts of America, skautams paskelbti literatūrinio rašinio konkursą. Komitetas pasiskirstė pareigomis: pirm. — B. Balys Svalbonas (26 O'Brien Place, Brooklyn 8, N. Y., tel. MI 7-4543), vicepirm. — M. Kliučėnė ir dr. E. Noakas, išdininkė — G. Setikienė, sekretorius — dr. Br. Nemickas, nariai — J. Audėnas ir P. Ulėnas.

Literatūros vakarą

lapkričio 25 d. 4 v. p. p. Baltic Freedom House, 131 East 70 St., Manhattane rengia Demokratinio Darbo Tarką. Savo kūrinius skaitys šie mūsų rašytojai: A. Kašubienė (jos pirmas viešas skaitymas), A. Landsbergis, J. Mekas, A. Mekas, J. Petrėnas ir A. Skėma, J. Petrėno kūrybą skaitys akt. V. Žukauskas. Konferuoja E. Ciurlytė, įvado žodis R. Silbajorio. Į vakarą kviečiami visi, įėjimas nemokamas.

New Yorko skautai

uoliai talkininkavo Balfo su rengtam vakarui — koncertui, padėjo tvarkyti salę, išplatino daug loterijos bilietų. Uniformuoti skautai ir skautės į vakarą buvo leidžiami nemokamai, Balfas tunto vadovybei išreiškė padėką.

Maironio šeštadienį mokyklos

8 klasės mokinių išleistuvės bus šeštadienį, lapkričio 24 d. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Kun. Jonas Kardauskas yra

persikėles iš Chili į Braziliją. Jo naujas adresas: Jonas Kardauskas, Caixa Postal 676, Santo Andre, Est. Sao Paulo, Brazil.

Išnuomojamas 5 kambarių

butas suaugusiems. Visi kambariai dideli, šviesūs. Viešas susisiekimas. Kreiptis: 23 Linden St., Brooklyn 21, N. Y.

Išnuomojami 2 kambariai su

baltais ir visais patogumais; privatus namas. Tel.: VI 7-7546

Išnuomojamas Richmond Hill

butas — 2 kamb., virtuvė, centrinis šildymas. Tel.: VI 7-3264 vakarais.

REIKALINGAS

butas 5—6 kambarių suaugusiems šeimai gerame rajone. Skambinti TW 4-7867.

Stephen Bredes Jr. ADVOKATAS

37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. N.
Tel. APligate 7-7083

NEWARK, N. J.

Šv. Trejybės parapijos prieš-adventinis blynų balius bus lapkričio 25 d. parapijos salėje. Pradžią 4 v. v. Seimininės keps skanius bulvinius blynus. Prie baro bus galima atsigausti puošančiu alučiu. Sokiems gros puiki muzika. Kviečiami visi parapijiečiai, draugai ir kaimynai atsilankyti ir linksmai laiką praleisti.

Neserai mirė du senosios kartos pagyvenę lietuviai, Motiejus Stonis paliko liūdinčią žmoną Oną, dvi dukteris — Onutę ir Marytę, ir du sūnus ir kitas gimines. Ona Tamošiūnienė, paliko sūnus ir anūkus. Abu iškilmingai palaidoti su 3 šv. mišiomis iš šv. Trejybės parapijos bažnyčios.

Dvi choristės šv. Cecilijos parapijos choro lapkričio 17 sumainė aukso žiedus, Elena Malakaitė ištėkėjo už ne lietuvių, o Aldona Gvazdaitė už naujosios kartos ateivio Vasyliaus iš Elizabetho. Abiejų sutuoktuvės buvo šv. Trejybės parapijos bažnyčioje.

Balfo metinis ruders vajuos

Aukų dėžutėmis mieste surinkta apie 400 dol. Vajuos tešis per visą lapkričio mėn. Renkamos aukos pinigais ir rūbais.

Pirmieji, atsiliepę į pasiūstus laiškus, su stambiais aukomis, yra: Simanas Kontrimas 30 dol. Leonas Sušys iš Highland Park, N. J. 25 dol. A. Beržinskas 20 dol. J. Baltrušaitis 20 dol. I. Jautulis iš Garwood, N. J. 15 dol., J. Čižauskas 10 dol. ir Kalikstas Ignaciūnas 10 dol. Kiti aukojo po 5 dol. ir mažiau. Bus vėliau paskelbti ir jie. Bus vėliau paskelbti ir aukų rinkėjai. Balfo vajuos Kimitetas išsiuntinėjo apie 600 laišku. Iki šio mėn. pabaigai laukiame, kad visi sugražintų prisiūstus laiškus, įdėję į juos savo auką švenčiausiam tikslui — pagelbėti kenčiantiems savo broliams Sibire ir Lietuvoje. Kas dar negavote laiško su paraginimu aukoti, aukas galite įteikti Newarko Vajuos Komitetui K. Trečiokui 315 Walnut St. ir kun. P. Totoraičiui 207 Adams St., klebonija.

Padėkos dieną, lapkričio 22, "Darbininko" administracijos raštinė bus uždaryta.

Ateities redakcijos

rengiamam tradiciniam vakarui — arbatėlei, kuri įvyks gruodžio 1 Angelų Karalienės par. salėje, salės puošimu rūpinasi dail. Ada Korskaitė.

Ig. Povilaitis,

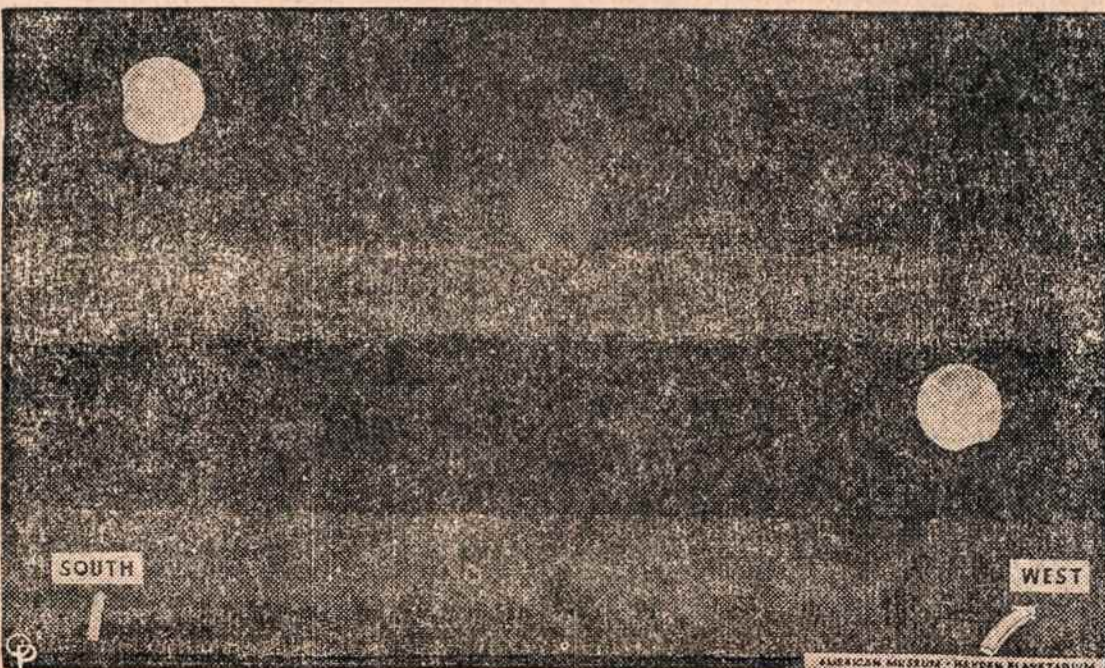
tarptautinio fronto prieš komunizmą pirmininkas, iš Prancūzijos atvyko į New Yorką.

M. Lietuvos Bičiulių D-ja

lapkričio 25 d. rengia Mažosios Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus 10 metų mirties sukakties minėjimą. 3 v. p. p. šv. Jono bažnyčioje bus atitinkamos pamaldos, kurias atliks kun. P. Dagys, 4 v. tos pačios parapijos salėje — minėjimas. (Parapijos salė yra 197 Maujer St., važiuoti iki Grand stoties Brooklyn). Paskaitą skaitys dr. V. Tercijonas. Minėjimo dalyviai bus pavišinti kava. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

This Xmas give a Four Way Medal Beautiful new filigree design Four Way Medal in full color on 18 chain. St. Joseph; Sed Heart; St. Christopher; Virgin Mary. Only \$2.95 ppd. Gift boxed. St. Christopher auto pin, \$1.95 or free with every order for 2 Four Way Medals. Order for Xmas, Frank's House, 418—21 St., Niagara Falls, NY.

Aukštaiti, žemaiti, kapse ir dzūke, Pasiusk, neužmiršk, Balfui žaliūke!

MENULIO UZTEMIMAS New Yorke iš lapkričio 17 ir 18 d.

LAISVĖS STATULOS 70 metų sukaktį minint iškilminge dalyvavo ir dvi lietuvaitės: Eglė Žilionytė ir dr. Nijolė Bražėnaitė.

KEARNY, N. J.

Būtų galima tikrai nuosirdžiai pasidžiaugti, jei Kearny-Harrison lietuviai pasirodytų dosnūs Balfo vajuo, kuris tešis visą lapkričio mėn.

Jau per spaudą daug kartų buvo minėta, koks didelis pasiryžimas yra šiemet surinkti ko daugiau lėšų, nes, be esamų ir šelptinų Europoje tremtinių, atsirado netiesioginiai keliai sušelpiti ir tuos lietuivius tremtinius, kurie neša didžiausią vergijos jungą tolimose Sibiro taigose.

Ir kaip nušvystų veidai tų, kurie, laukia pagalbos sušalę, išalkę, be vilties! Mes savo aukoms tikrai sušvelnintume jiems skausmus.

Kearny - Harrison Balfo skyrius su Sopulingosios Dievo Motinos parapijos klebonu kun. L. Voiciekauskui ir vikaru kun. D. Pocium daro visa, kad tiems vargantams padėti. Jau paskelbtas vajuos rūbams ir klebonijos patalpas sunėsti. Bet svarbiausia atskirais laiškais kreiptis į Kearny - Harrison lietuviškąją visuomenę, prašant aukų.

Kearny - Harrison lietuviai nenustebkite gavę laiškus, kuriais prašoma aukų. Nemalonu yra prašyti, geriau duoti. Bet, kaip jau buvo minėta, tati verčia daryti gyvybinis reikalas. Tad supraskime svarbiuosius mūsų reikalus ir nepasigalėkime įdėti į vokelį savo auką ir nusiūsti jį arba įteikti, kaip yra nurodyta. Nebūkime šalti savo brolių atžvilgiu. Jie lygiai tos pačios tėvynės vaikai. Mes, palyginus su jais, esame laimingi, o jie kenčia ir už mus. Atlikime savo pareigą, o to iš mūsų reikalauja tikėjimas ir artimo meilė.

Lietuvių R. K. Moterų

suvažiavimas
Siemet New Yorke ir New Jersey apskričių moterys — sąjungietės suvažiavo į Kear-

ny aptarti savo reikalus.

Suvažiavimas įvyko lapkričio 4 Sopulingosios Dievo Motinos parapijos salėje. Dalyvavo iš įvairių vietovių apie 40 atstovių.

Suvažiavimas aptarė įvairius Amerikos Lietuvių R. K. Moterų Sąjungos reikalus, atstovės padarė pranešimus iš savo kuopos veiklos. New Yorko ir New Jersey apskričių valdyba pasiliko ta pati, būtent: Liudvinaitienė iš Lindeno — pirmininkė, Miliūnaitienė iš Kearny — vicepirm. ir Pocienė iš Newarko — sekretorė.

Suvažiavimą sveikino parapijos kleb. kun. L. Voiciekauskas ir kiti svečiai.

„Buvo surengta jauki vakarienė. Meninėje dalyje Barzdukai pagrojo akordeonu, o Ald. Skripkaitė paskambino pianinu.

Suvažiavimas sąjungietėms paliko gilų įspūdį.

Remkime lietuviškąją spaudą

Kaip lengva ranka kartais išmetame dolerį visai bereikalingiems dalykams, bet kaip sunkiai skiriame dolerį lietuviškai knygai bei laikraščiui.

Mes pamirštame, kad tie žmonės, kurie dar mums rašo, aukojasi dėl mūsų. Jie, lyg tie žibintai, šviečia mums ir primena, kas mes esame. Jei ne lietuviškas laikraštis ar knyga, mes būtume jau senai svetimos kultūros įtakoję.

Tad suspraskime ir įsigykime lietuvišką laikraštį bei

BOSTONO ŽINIOS

BOSTON, M885.

BARASEVICIUS ir SONUS FUNERAL HOME

251 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARASEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. ANDrew 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menims dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žem-
miausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir kitus miestus.
Reikalavimai: Tel. TR 6-6434

Minėjo sukaktį

Kazimieras ir Monika Plevo-kai lapkričio 18 d. minėjo 30 metų savo vedybinio gyvenimo sukaktuves. Ta proga jų intencija atlaikytos šv. Mišios šv. Petro par. bažnyčioje.

Kviečia policijos tarnybon

Jauni vyrai, tarp 22—35 m. amžiaus, yra kviečiami įstoti į Bostono miesto policijos tarnybą. Kandidatus paruoš The Farren School of Civil Service. Įstojamieji egzaminai bus gruodžio 15 d., bet prašymai priimami jau nuo lapkričio 26 d. Juos paduoti State House, Boston.

Rengiamas Whist Party

Lietuvos Dukterų draugija lapkričio 24 d. šv. Petro parapijos salėje prie E. 7th St. rengia dovanomis gausų Whist Party.

Akademių skautų būrelis

susiorganizavo ir Bostone. Jam priklausė 25 skautai bei skautės. Ši rudens jau turėjo du susirinkimus, sudaryta valdyba iš Birutės Banaitytės, Mildos Gedminaitės, Algirdo Banevičiaus ir Rimvydo Tamašiūno. Pirmame susirinkime Gediminas Kurpis pravedė įdomų pašnekesį, antrame susirinkime lapkričio 11 Julius Spaiveičius papasakojo apie meną, parodyti lietuviški pinigai, kurių daugumas nebuvo matę. Alg. Banevičius su pažindino su lietuviškais laikraščiais, leidžiamais tremtyje.

knygą. Pasirodykime, kad esame lietuviais!

Knygos parduodamos sekmadieniais po mišių parapijos salėje (po bažnyčia).

Knygas platina K. Barzdukas, 273 Chestnut St. Kearny, N. J. tel.: KE 2-8390.

Išvyko iš Kearny

Danutė Bilėnienė šiomis dienomis ilgesniam laikui išvyko į Oak Ridge, Tenn., pas savo vyrą, kuris ten, kaip inžinierius, tobulinasi atominės energijos srityje.

Kortų vakaras

Balfo 7 skyrius gruodžio 9 Liet. Kat. Bendruomenės Centro patalpose ruošia kortų vakarą (card party).

Pelnas skiriamas užjūrio lietuviams šelpti. J. M.

Lietuvių Radijo Valandos Programa perduodama sekmadieniais

WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass.
Kiekvieną sekmadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite ką nors pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai įduokite ar siųskite vedėjui ANTONIUI F. KNEIZIUI — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Skyriai: Lithuanian Furniture Co. — A. ir O. Ivaškai, 328 W. Broadway, ir Stasy Jankutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: NORwood 7-1449; SOuth Boston 8-4618 ar 8-1940; KIRkland 7-8533.

LIETUVIŲ DEMESIU!

NEWARK'E ATIDARYTAS OFISAS
SIUNTINIAMS GABENTI I SSSR
I UKRAINĄ, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ
IR KITUS KRAŠTUS.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.

SIUNTINIAI SIUNTIAMI 48 VALANDŲ BĖGYJE.

— Siuntėjui išteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą —

— Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaitių bėgyje. —

Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienu bėgyje

Siuntinys eina asmeniškai gavėjo pakvitavimus.

VISI SIUNTINIAI SIUNTIAMI SU JAU APMOKĖTU MUTU, IR PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS.

SIŪSKITE SIUNTINIUS GIMNIECIAMS!

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Seštadieniais nuo 9 val. ryto ir 4 val. po pietu.

Reikalaukite katalogu. Rašykite rusiškai arba angliškai.

Netoli Pensylvanijos gelžkelio stoties Newark.

PACKAGE EXPRESS CO.

314 MARKET ST. NEWARK, N. J.—MITchel 2-2452
(Siuntiniai persiunčiami su Parcels to Russia, Inc. leidimu).

NEW YORK

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS

Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Sutekiam garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYCIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

William J. Drake

Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas Jamaica 6-7272

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Balla

(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC